

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему: «РОЗРОБКА ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ
ПРОЄКТОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ»**

**здобувача освіти за ОС «бакалавр»
денної форми навчання**

**галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
спеціальність 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»
освітньо-професійна програма «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ»**

ФЕДОРЕНКА МИКИТИ МАКСИМОВИЧА

**Науковий керівник:
к.е.н., доц. Степанова Алла Адамівна**

Рекомендовано до захисту
на засіданні кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності
протокол № __ від «__» _____ 202__ р.
В.о. завідувача кафедри:
_____ доцент Фірсова С. Г.

Київ-2025

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Економічний факультет
Кафедра менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності

«Затверджую»

В. о. завідувача кафедри менеджменту інноваційної та
інвестиційної діяльності, доц. Фірсова С. Г.
«09» жовтня 2024 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу бакалавра
здобувача освіти за ОС «бакалавр» денної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій»
Федоренка Микити Максимовича

1. Тема роботи: «Розробка та управління інвестиційним проектом на підприємстві»

затверджена на засіданні кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності протокол №3 від 09.10. 2024 р.

2. Строк завершення роботи: 09.06.2025

3. Попередній захист роботи: 04.06.2025

4. Предмет дослідження: теоретичні, методичні та практичні аспекти розробки та управління інвестиційним проектом на підприємстві.

5. Об'єкт дослідження: процес розробки та оцінки ефективності інвестиційного проекту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп».

6. Мета і завдання дослідження:

Мета: формування теоретичних засад і впровадження розроблених практичних рекомендацій з розробки та оцінки ефективності інвестиційного проекту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп».

Завдання:

6.1. Узагальнити основні поняття, принципи, сутність та особливості управління інвестиційним проектом на підприємстві.

6.2. Охарактеризувати методичні підходи до оцінки ефективності

6.3. Управління інвестиційним проектом на підприємстві.

6.4. Діагностувати сучасний стан підприємств оптової торгівлі автозапчастинами в Україні.

6.5. Оцінити ефективність управління інвестиційною діяльністю на підприємстві.

6.6. Розробити інвестиційний проект підприємства.

6.7. Спрогнозувати оцінку ефективності реалізації інвестиційного проекту підприємства.

Календарний план виконання кваліфікаційної роботи бакалавра

№	Зміст виконаної роботи	Строки виконання	Відмітка керівника про виконання
1.	Вибір теми бакалаврської роботи	жовтень 2024	
2.	Затвердження теми бакалаврської роботи	жовтень 2024	
3.	Розробка плану виконання роботи і узгодження його з науковим керівником	листопад - грудень 2024	
4.	Пошук інформаційних та наукових джерел для написання першого розділу, робота над першим розділом	грудень 2024 - лютий 2025	
5.	Оформлення першого розділу та подання його на розгляд науковому керівникові	лютий - березень 2025	
6.	Пошук інформаційних матеріалів і робота над другим розділом	березень - квітень 2025	
7.	Оформлення другого розділу та подання його на розгляд науковому керівникові	квітень 2025	
8.	Підготовка третього (конструктивного) розділу	травень 2025	
9.	Попередній передзахист роботи	15.05.2025	
10.	Доопрацювання та остаточне оформлення роботи з урахуванням пропозицій попереднього захисту і зауважень наукового керівника	травень 2025	
11.	Підсумковий передзахист роботи Остаточне затвердження змісту та структури роботи.	04.06.2025	
12.	Усунення зауважень, що були зроблені на підсумковому передзахисті роботи	Травень-червень 2025	
13.	Завершення написання роботи	09.06.2025	
14.	Перевірка роботи на плагіат	червень 2025	
15.	Зовнішнє рецензування бакалаврської роботи	червень 2025	
16.	Рекомендація бакалаврської роботи до захисту на засіданні кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності	червень 2025	

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРИТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПРОЄКТОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ.....	6
1.1. Інвестиційний проєкт на підприємствах: сутність, характеристика та особливості управління	6
1.2. Методичні основи оцінка ефективності управління інвестиційним проєктом на підприємстві.....	13
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «ДАЛІС АУТОМОТІВ ГРУП»	25
2.1. Діагностика сучасного стану підприємств оптової торгівлі автозапчастинами в Україні	25
2.2. Оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства	35
РОЗДІЛ 3 СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДАЛІС АУТОМОТІВ ГРУП» .	49
3.1. Розробка та управління інвестиційним проєктом підприємства.....	49
3.2. Інвестиційне забезпечення та оцінка ефективності інвестиційного проєкту.....	55
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	

ВСТУП

На сьогодні діяльність підприємств відбувається в умовах невизначеного конкурентного середовища, кризових явищ в економіці країни, що передбачає самостійний вибір підприємствами напрямків інвестиційного розвитку, пошук фінансових джерел та засобів досягнення реалізації цілей. .

Розвиток та формування інвестиційного проектування підприємства здійснюється у сфері взаємопов'язаних інтересів як самого підприємства, так і його потенційних інвесторів. Вірогідність залучення інвестиційних коштів, насамперед, залежить від розуміння та врахування інтересів потенційних інвесторів та об'єктивної оцінки можливостей та рівня інвестиційної привабливості підприємства. В цьому повинна виявлятися інвестиційна політика підприємства, яке прагне до залучення фінансових ресурсів.

Кожний суб'єкт господарювання зацікавлений в подальшому розвитку свого виробництва, підвищенні рівня конкурентоспроможності продукції і самого підприємства в цілому. Оцінка інвестиційного проекту підприємства як перспективного об'єкта інвестування проводиться інвесторами в процесі визначення доцільності, необхідності та прибутковості капітальних вкладень в нове будівництво, інноваційний розвиток, розширення, технічне переозброєння; придбання інших альтернативних об'єктів; купівлі пакетів акцій окремих підприємств. Саме тому тема дослідження розробка та управління інвестиційними проектами є актуальною та потребує ретельного вивчення.

Розробку та управління інвестиційними проектами підприємства широко розглядаються в науковій літературі, наступними вченими: Берідзе Т. М., Бланк І.О., Васьківська К. В., Давиденко Н. М., Децик О. І., П. Кухта П., Лохман Н. В., Лупенко Ю. О., Нестеренко О. О., Овчаренко Т.С., Пасічник Н. В., Просович О. П., Скрипник Г. О., Трусів Н. В., Черваньов Д.М. та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є формування теоретичних засад і впровадження розроблених практичних рекомендацій з розробки та оцінки ефективності інвестиційного проєкту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп».

Для цього в дослідженні було поставлено **наступні завдання**:

- узагальнити основні поняття, принципи, сутність та особливості управління інвестиційним проєктом на підприємстві;
- охарактеризувати методичні підходи до оцінки ефективності управління інвестиційним проєктом на підприємстві;
- діагностувати сучасний стан підприємств оптової торгівлі автозапчастинами в Україні;
- оцінити ефективність управління інвестиційною діяльністю на підприємстві;
- розробити інвестиційний проєкт підприємства;
- спрогнозувати оцінку ефективності реалізації інвестиційного проєкту підприємства.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є процес розробки та оцінки ефективності інвестиційного проєкту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти розробки та управління інвестиційним проєктом на підприємстві.

Методами дослідження в роботі виступають:

- для виконання поставлених завдань та досягнення мети використано комплекс взаємодоповнюючих методів дослідження: процесний, ситуаційний підходи (визначення сутності інвестиційного проєкту підприємства);
- методи статистичного аналізу (для оцінки діяльності підприємства);
- графічні методи;
- функціонально-цільовий підхід (при розробці інвестиційного проєкту підприємства).

Інформаційною базою даного дослідження є результати наукових

досліджень науковців щодо розробки та оцінки інвестиційного проєкту, статистичні дані щодо обсягів продаж на ринку автозапчастин, а також звіти про фінансову діяльність ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022-2024 роки.

Основний текст кваліфікаційної роботи становить 62 сторінки, в тому числі 26 таблиць, 9 рисунків. Список використаних джерел містить 70 найменувань, викладених на 8 сторінках. Робота містить 2 додатки, викладених на 5 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПРОЄКТОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

1.1. Інвестиційний проєкт на підприємствах: сутність, характеристика та особливості управління

На підприємствах інвестиційна діяльність здійснюється за допомогою інвестиційних бізнес-проєктів.

За визначенням Овчаренко Т.С., процес інвестування є однією з узагальнюючих характеристик соціально-економічної ситуації в країні. Для її економіки важливе значення має стабілізація, розвиток виробництва [37, с.684].

Розглядаючи інвестиційну діяльність з позиції проєктного підходу, варто навести її визначення, запропоноване П. Кухтою, як сукупності операцій, пов'язаних з реалізацією проєктів, спрямованих на забезпечення зростання ціни підприємства в довгостроковій перспективі [24, с.42].

У сучасній економічній літературі існують різні підходи до визначення поняття «інвестиційний проєкт». Найчастіше його розглядають як завдання з визначеними початковими умовами та планованими результатами, що враховують такі аспекти реалізації, як витрати, терміни та якість. По суті, інвестиційний проєкт є організаційною формою проведення процесу інвестування. Це поняття охоплює як стратегічне планування, так і практичну реалізацію оперативного управління діяльністю підприємства.

Науковець Нестеренко **О. О.** пояснює суть інвестиційного проєкту у двох аспектах: як документація та як дії інвестора для реалізації своїх інвестиційних намірів [52, с.57].

Зокрема:

1. Інвестиційний проєкт – це спеціально підготовлений набір документів, що містить повний опис проєкту та обґрунтування всіх його

особливостей.

2. Інвестиційний проєкт – це комплекс заходів, які інвестор здійснює для реалізації свого плану з нарощування капіталу.

Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиційний проєкт визначається як сукупність організаційно-правових, управлінських, фінансових та технічних заходів, які суб'єкти інвестиційної діяльності втілюють у вигляді планово-розрахункової документації, достатньої для його обґрунтування, організації та управління [15].

Бланк І.О. характеризує інвестиційний проєкт як набір заходів, спрямованих на капіталовкладення з метою отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту в майбутньому [4, с.69]. У «Бізнес-словнику» це визначається як довгострокове вкладення коштів у реалізацію бізнес-ідеї до моменту отримання стабільного доходу.

Науковці Васьківська К. В., Децик О. І. формулюють інвестиційний проєкт як систему організаційно-правових і фінансово-розрахункових документів, необхідних для виконання запланованих заходів [5, с.73], а Давиденко Н. М., Скрипник Г. О. – як пакет інвестицій і супутніх дій із чітко визначеною метою в умовах обмежених ресурсів і конкретних зовнішніх чинників [12, с.57].

За визначенням Черваньова Д.М.: «Інвестиційний проєкт – комплекс документів, які містять систему взаємопов'язаних у часі й просторі та узгоджених з ресурсами організаційних заходів і дій, спрямованих на розвиток економіки підприємства» [49, с.46]. Інвестиційний проєкт характеризує зміст та умови реалізації відповідних заходів для досягнення поставлених цілей (розвиток техніко-технологічної бази виробництва чи діяльності, організація виготовлення нової продукції, здійснення нових методів і форм організації діяльності) при встановлених ресурсних обмеженнях.

Отже, проєкт – це інвестиційна акція, яка передбачає вкладення ресурсів з метою досягнення певного запланованого результату і становить

сукупність взаємопов'язаних заходів, які спрямовуються на досягнення завдань при встановленому обмеженому бюджеті протягом певного періоду. Інвестиційне проєктування є складовою інвестиційної діяльності, це форма планування та реалізації інвестицій [49, с.46].

Трусова Н. В. висвітлює це поняття як програму реалізації інвестування, яка базується на економічній доцільності вкладень, обсягах і термінах виконання, разом із розробленою проєктно-кошторисною документацією та деталізованими планами [21, с.41].

Таким чином, узагальнений підхід до тлумачення інвестиційного проєкту підтверджує його багатогранність і динамічний характер залежно від змін зовнішнього середовища, управлінських технологій і потреб інвесторів. Поняття охоплює різноманітні форми: від деталізованої документації щодо майбутніх інвестувань до цілеспрямованих дій із досягнення визначених фінансових або соціальних результатів.

Лохман Н. В., Берідзе Т. М., Пасічник Н. В. Семенов акцентують, що інвестиційний проєкт – це комплекс взаємопов'язаних дій із вкладення капіталу протягом обмеженого періоду часу з метою отримання доходів у майбутньому [26, с.35].

Просович О. П. трактує інвестиційний проєкт як об'єкт фінансової операції, пов'язаний із розподіленими у часі надходженнями і витратами коштів [41, с.28]. Однак таке визначення створює ризик ототожнення будь-якого планування з інвестиційною діяльністю, що є некоректним, адже грошові потоки притаманні не лише інвестиціям. Рижикова Н. І. підкреслює, що інвестиційний проєкт – це заплановане та організоване створення або модернізація фізичних об'єктів, технологічних процесів, документації, залучення фінансових, матеріальних, трудових ресурсів і виконання управлінських заходів. Таке трактування звужує поняття, зводячи його переважно до аспектів проєктування чи будівництва [43, с.73].

На думку Лупенко Ю. О., інвестиційний проєкт – це комплекс заходів із вкладення ресурсів (фінансових, інтелектуальних, матеріальних, людських)

для досягнення запланованих цілей у встановлені строки [53, с.52]. У той же час зарубіжні дослідники, такі як Ф. Кліффорд та У. Ларсон, виділяють його комплексність і унікальність. Вони характеризують інвестиційний проєкт як разовий, багатоаспектний захід із чітко окресленими часовими й ресурсними обмеженнями, що відповідає вимогам інвесторів.

Аналіз різних підходів дозволяє стверджувати, що поняття «інвестиційний проєкт» є динамічним та багатогранним. Воно трансформується під впливом змін у зовнішньому середовищі, розвитку управлінських технологій і потреб інвесторів.

Таким чином, інвестиційний проєкт можна охарактеризувати кількома ключовими аспектами:

- це документація з детальним описом і обґрунтуванням усіх особливостей майбутнього інвестування (іншими словами, документований інвестиційний план);

- це комплекс заходів з реалізації плану збільшення капіталу;

- це програма впровадження інвестицій;

- це процес вкладення ресурсів задля отримання запланованих результатів у визначений термін;

- це задача зі встановленими початковими даними і результатами, яка має визначені способи вирішення.

Управління інвестиційним проєктом слід розуміти як процес організації, планування та координації матеріальних, фінансових, людських та інших ресурсів протягом усього його життєвого циклу, спрямований на досягнення поставлених цілей [48, с.69].

Для ефективного управління інвестиційним проєктом необхідно використовувати поєднання підходів: динамічного, предметного, функціонального [55, с.287].

За динамічним підходом управління інвестиційним проєктом відбувається розгляд всіх процесів та робіт щодо запровадження та реалізації інвестиційних проєктів саме в часі.

В основі предметного підходу до управління інвестиційним проектом є самі об'єкти управління:

- об'єкти, які в списках на реконструкцію, технічне переоснащення або будівництво;
- матеріальні ресурси, які використовуються у виробничій сфері (сировина, матеріали, енергія);
- складові діяльності підприємства (маркетингова, фінансова, логістична та інші), які пов'язані з інвестиційною діяльністю.

За функціональним підходом відбувається регламентація та організація функцій управління: планування, організування, мотивація, контроль та інших функцій в рамках розробки інвестиційного проекту.

Особлива увага приділяється такій спеціальній функції управління, як оцінка. Важливість оцінювання інвестиційного проекту полягає в тому, що даний процес відбувається практично на кожному етапі реалізації інвестиційного проекту паралельно до основних функцій менеджменту.

Прогнозування в сфері управління інвестиційним проектом передбачає дослідження передумов для прийняття управлінських рішень на основі наукового аналізу тенденцій і можливих варіацій розвитку економіки та економічної ситуації в цілому, обґрунтування ключових сфер соціально-економічного і науково-технічного розвитку в рамках інвестиційного проекту підприємства.

Основними завданнями прогнозування в управління інвестиційним проектом є:

- визначення перспектив розвитку ринку відповідно до процесів, як в реальному часі, так і на перспективу із врахуванням ключових тенденцій розвитку;
- полегшити процес розробки оптимального поточного плану, відповідно до прогнозів та оцінки ймовірних наслідків прийняття управлінських рішень відповідно до прогнозованого стану.

План інвестиційного проекту підприємства передбачає проведення оцінки необхідних інвестицій, впливу можливих позитивних та негативних факторів на розвиток інвестиційного проекту,[53, с.76].

Найбільш широко в практиці інвестиційного планування використовуються методи: економіко-математичного моделювання, розрахунково-аналітичний, балансовий, графоаналітичний та інші методи.

Функція організування в управлінні інвестиційним проектом передбачає виконання наступних завдань:

- забезпечує узгоджену взаємодію виконавців інвестиційного проекту;
- ефективний розподіл інформації;
- гнучкість використання ресурсів інвестиційного проекту;
- розподіл повноважень, відповідальності за прийняття інвестиційних рішень.

Для забезпечення ефективності функції організування необхідно сформувати команду висококваліфікованих працівників інвестиційного проекту, забезпечити ефективний вибір кандидатів на управління проектом, проаналізувати кількість і якість інформаційних каналів інвестиційного проекту, розробити організаційну структуру управління проектами.

Головними методами, які використовуються в рамках організації інвестиційного проекту є методи сіткового планування, діаграма Ганта, ресурсна гістограма, ресурсне календарне планування, метод критичного шляху. Найбільш популярними при розробці інвестиційних проектів є метод сіткового планування, перевагою якого є змога оптимізації планів шляхом пошуку мінімальної тривалості кожного із видів робіт за обмежених фінансових, матеріальних та інших ресурсів у відповідні моменти реалізації проекту, рівномірний розподіл споживання певних ресурсів.

Суб'єктами інвестиційного проекту можуть бути інвестори та учасники проекту (замовники, підрядники, постачальники, органи влади, проектувальники). Склад учасників інвестиційного проекту, розподіл їх

функцій та відповідальності здебільшого залежні від типу, виду, масштабу та складності інвестиційного проєкту, або від фази життєвого циклу інвестиційного проєкту [23, с.152].

Функція мотивації учасників інвестиційного проєкту базується на врахуванні інших чинників порівняно з мотивацією інвестора. Для забезпечення гармонії інтересів усіх сторін, залучених до інвестиційного проєкту, необхідно чітко структурувати інтереси учасників, сформуванати баланс та закріпити його у відповідних інституційних нормах. Локальну мету мотиваційного механізму економічного аспекту інвестиційного процесу можна визначити як мінімізацію потенційних або очікуваних конфліктів між інтересами учасників. Виникнення таких конфліктів обумовлено специфікою відносин власності та об'єктивною різноспрямованістю економічних цілей суб'єктів інвестиційної діяльності, що проявляється в управлінні факторами виробництва, виробничими ресурсами або їх використанні [30, с.471].

Функція контролю в інвестиційному проєкті розкривається із врахуванням особливості інвестиційного процесу – тривалості життєвого циклу проєкту. Відповідно до фаз життєвого циклу інвестиційного проєкту виділяють наступні види контролю [43, с.116]:

- передінвестиційний;
- поточний;
- заключний.

Передінвестиційний контроль передбачає проведення експертної оцінки якісного рівня інвестиційних досліджень, експертизу інвестиційного проєкту, визначення ступеню об'єктивності оцінки ключових змінних відповідно до реальних ринкових умов, оцінку альтернатив інвестування, аналіз рівня фінансової стійкості та кредитоспроможності виконавців інвестиційного проєкту.

Поточний контроль займається вивченням та прогнозуванням можливих змін зовнішнього середовища задля оперативного регулювання

плану інвестиційного розвитку, оцінки доцільності та оптимальності прийнятих управлінських рішень.

Заключний контроль передбачає порівняння фактично отриманих результативних показників реалізації проєкту відповідно до плану та скоригованими значеннями, які отримані під час проведення поточного контролю; оцінку обсягів капітальних витрат (за статтями, елементами, об'єктами) в порівнянні із запланованими значеннями; формування заключних висновків та рекомендації для подальшої реалізації інвестиційного проєкту.

Реалізуючи функцію контролю в управлінні інвестиційним проєктом можна застосовувати велику різноманітність методів: моделювання, графічні методи, зіставлення та порівняння, бюджетування, правова оцінка, визначення «вузьких місць», експертно оцінка, ситуаційний аналіз, техніко-економічні розрахунки, опитування та анкетування, тестування, нормування, статистичні розрахунки, економіко-математичні методи аналізу, методи перспективного аналізу, дисконтування, розрахунок абсолютних та відносних відхилень, нормативний метод контролю, арифметичні і та логічні перевірки, хронометраж, спостереження, контрольні заміри, інвентаризація, камеральні перевірки, метод зустрічних перевірок, групування, звіти і документальні дослідження, порівняння досягнутих рівнів, деталізація показників на їх складові, експертизи.

Отже, оцінювання ефективності інвестиційного проєкту є важливим необхідним і складовим елементом інвестиційного механізму для забезпечення обґрунтування ефективних управлінських рішень щодо інвестування розвитку підприємства.

1.2. Методичні основи оцінка ефективності управління інвестиційним проєктом на підприємстві

Метою економічного оцінювання інвестування є визначення потенційної можливості підприємства реалізувати певний проєкт, а також

всіх економічних наслідків проєкту з метою обґрунтування рішень про доцільність фінансування та ефективність інвестування.

Економічне оцінювання інвестиційного проєкту передбачає аналізування структури та величини всіх доходів, витрат, прибутків, грошових потоків; формування прогнозних фінансових звітів; визначення впливу проєкту на фінансово-майновий стан підприємства; аналізування ризику і чутливості проєкту та оцінювання його економічної ефективності.

Коректність результатів економічного оцінювання інвестиційних проєктів однаковою мірою залежить від повноти і достовірності вихідних даних та від обґрунтованості методів, використаних для їх оцінювання. Для того, щоб отримати в результаті оцінювання максимально точні результати, необхідно брати до уваги якомога більше параметрів та розробити методику, яка б дала можливість врахувати специфіку діяльності підприємства.

З точки зору особливостей підготовки інформації та вибору методики розрахунку виділяють три основні типи проєктів [53, с. 75]:

- проєкт «з нуля»;
- проєкт на діючому підприємстві;
- проєкт зі специфічною методикою визначення доходів, витрат, оборотного капіталу.

Проєкт «з нуля» передбачає вкладення капіталу у створення нового підприємства і має такі особливості: проєкт «=» підприємство; економічне оцінювання проєкту відбувається на основі єдиної інформації (одних і тих самих грошових потоках), яка формується за блоками: виручка, поточні витрати, інвестиційні витрати, джерела фінансових ресурсів.

Проєкт на діючому підприємстві передбачає вкладення капіталу з метою отримання додаткового ефекту (додаткового доходу, прибутку). У цьому випадку: проєкт «≠» підприємство; ефективність проєкту на діючому підприємстві визначається додатковим прибутком, яке воно отримає завдяки реалізації інвестиційного проєкту; оцінювання здійснюється з врахуванням результатів діяльності всього підприємства.

За таким варіантом доцільно визначати приріст грошового потоку як показника, який використовують для оцінювання інвестиційного проєкту і який враховує надходження і виплати за всіма видами діяльності підприємств. Крім цього, ця методика обумовлена такими факторами:

1. Податки, пільги, субсидії та можливі графіки повернення кредитів, як правило, можуть бути точно розраховані тільки для підприємства загалом, а не цим проєктом.

2. Ризик реалізації інвестиційного проєкту стосується всього підприємства.

3. Реалізація проєкту впливає на техніко-економічні показники підприємства загалом і, відповідно, на обсяг його фінансових ресурсів. Характер і величина такого впливу залежать від ефективності проєкту.

4. Тривалість розрахункового періоду стає певною мірою умовною, оскільки завершення ефективного проєкту не означає зупинки діяльності підприємства.

5. Реалізація проєкту змінює фінансові показники підприємства, динаміка яких за підприємством загалом може не збігатися з динамікою фінансових показників за проєктом. Тобто проєкт може мати високий рівень прибутковості вкладеного в нього капіталу, тоді як підприємство є збитковим. Навіть реалізація ефективного проєкту не завжди врятує підприємство від банкрутства.

Представляти інвестиційний проєкт, який реалізується на діючому підприємстві, та його оцінювати і обирати деякі науковці рекомендують через порівняння напрямів розвитку підприємства загалом за двома варіантами – «з проєктом» і «без проєкту» [48, с.204]. Варіант «без проєкту» передбачає, в такому випадку, прогноз грошових потоків по підприємству загалом в умовах, коли проєкт не буде реалізовуватися. На нашу думку, кращим і економнішим в часі та обсягах є розрахунок зміни грошового потоку, який мав би відбутися за умови реалізації інвестиційного проєкту. Вже на етапі здійснення такого аналізу змін за всіма статтями доходів і

витрат можна визначити, в чому саме перевага цього проєкту та його доцільність.

У науковій літературі [5, с. с.76] специфічними вважають проєкти, якими передбачено тривалий цикл виготовлення продукції (виробництво з тривалим циклом). Доцільно не обмежуватись цією умовою, а загалом зараховувати до цієї групи проєкти, для яких характерні специфічні особливості формування фінансових результатів, виробничих запасів, розрахунків з покупцями і постачальниками. Ці проєкти мають такі особливості:

- для визначення оборотного капіталу не можна використовувати класичні формули (наприклад, за допомогою періодів обороту поточних активів та пасивів);

- існує специфіка визначення доходів і витрат за проєктом, обумовлена особливостями діяльності підприємств;

- специфіка формування прогностичних фінансових звітів внаслідок неможливості застосування класичних методів (наприклад, відсоток з обороту).

Вихідними даними для економічного оцінювання результатів реалізації інвестиційного проєкту є така інформація [7, с.157]:

- основні календарні характеристики проєкту;
- інтервал розрахунку;
- ціни на продукцію та ресурси, в яких будуть здійснюватися розрахунки;
- податки та інші форми державного регулювання діяльності;
- план виробництва та реалізації;
- інвестиційні витрати;
- витрати на виробництво та реалізацію продукції;
- джерела, їх структура та умови фінансування проєкту.

Під час економічного оцінювання інвестиційного проєкту треба враховувати, що кожне підприємство здійснює в процесі реалізації проєкту

три види господарської діяльності: інвестиційну, операційну та фінансову. З кожним видом діяльності пов'язані свої грошові потоки, які охоплюють три поняття: притік грошових коштів, відтік грошових коштів та потік грошових коштів (сальдо грошових коштів) як різниця між притоком і відтоком.

Інвестиційна діяльність охоплює процес створення або придбання активів підприємства, що пов'язано насамперед з інвестиційними витратами (грошовим відтоком). Інвестиційні витрати можна поділити на групи за часом та періодичністю їх здійснення на початкові інвестиції, передвиробничі витрати, поточні інвестиції та ліквідаційні витрати.

Потік грошових коштів від інвестиційної діяльності на інтервалі t запланованого періоду реалізації проєкту визначають як різницю між притоками (П) (продаж активів і зменшення оборотного капіталу) та відтоками (В) (придбання активів і приріст оборотного капіталу) грошових коштів на цьому інтервалі. Розраховувати цей показник пропонується з використанням табл.1.1.

Таблиця 1.1

Грошовий потік від інвестиційної діяльності підприємства [17, с.204]

Показники	Інтервал розрахунку	
	Притік	Відтік
1	2	3
1. Земля	Продаж земельних ділянок	Придбання земельних ділянок
2. Будівлі та споруди	Надходження коштів від продажу будівель, споруд, зокрема під час їх ліквідації	Придбання або вартість матеріалів та робіт із спорудження будівель, споруд як виробничого, так і іншого призначення (адміністративні, приміщення складів)
3. Машини, устаткування, обладнання, передавальні пристрої	Надходження коштів від продажу необоротних активів, в тому числі при їх ліквідації	Придбання, створення, монтаж старого або демонтаж нового основного і допоміжного обладнання, устаткування, пристроїв та приладів, придбання автотранспорту, машин.
4. Нематеріальні активи	Надходження коштів від продажу нематеріальних активів	Придбання know how, ліцензій, програмного забезпечення.
5. Інші необоротні активи	Надходження коштів від продажу інших необоротних активів	Підведення комунікацій; придбання офісної техніки, меблів, спецодягу; підведення автодоріг та ін.

Продовження табл. 1.1

1	2	3
6. Інші доходи / витрати	Надходження коштів від продажу пайових та боргових інструментів інших підприємств та інших цінних паперів	Витрати на проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, створення дослідних зразків, розробка технологічної документації, проведення передінвестиційних досліджень, тендерів, рекламних заходів, витрати на реєстрацію, сертифікацію, отримання дозволів, навчання персоналу та ін.
7. Зміна оборотного капіталу	Приріст поточних зобов'язань	Приріст оборотних активів
Разом ($\Sigma(1-7)$)	Притік	Відтік
Грошовий потік від інвестиційної діяльності	Притік – Відтік	

Інші доходи та витрати в інвестиційній діяльності враховують у тих сумах, які можна передбачити протягом розрахункового періоду. Такими доходами і витратами можуть бути продаж певних необоротних активів чи їх частин, продаж або придбання пайових та боргових інструментів інших підприємств.

До складу інвестиційних витрат входить також зміна чистого оборотного капіталу ΔOK_t , який для інтервалу t визначають за формулою [17, с.212]:

$$\Delta OK_t = OK_t - OK_{t-1} = PA_t - PPP_t - PA_{t-1} + PPP_{t-1}, \quad (1.1)$$

де OK_t, OK_{t-1} – чистий оборотний капітал відповідно на інтервалі (t) і $(t - 1)$;

PA_t, PA_{t-1} – поточні активи відповідно на інтервалі (t) і $(t - 1)$;

PPP_t, PPP_{t-1} – поточні пасиви відповідно на інтервалі (t) і $(t - 1)$.

Особливістю інвестицій в оборотний капітал є те, що величина оборотних активів протягом періоду реалізації проєкту може збільшуватися

або зменшуватися і, відповідно, грошові потоки від таких операцій можуть бути від'ємними або додатними.

Вихідна інформація для розрахунку потреби в оборотному капіталі і прирості оборотного капіталу містить норми, застосовувані на підприємстві. Більша частина норм подана в днях і відображає час обороту відповідних засобів. Для діючих підприємств додатковою інформацією є їх баланси за останні звітні періоди.

Загальний прогностичний грошовий потік проекту (F) визначають за формулою [17, с.214]:

$$F = F_o + F_i + F_f, \quad (1.2)$$

де F_o, F_i, F_f – грошові потоки відповідно від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Необхідним критерієм прийняття рішення про доцільність інвестиційного проекту з фінансової точки зору є отримання позитивного потоку грошових коштів у будь-якому часовому інтервалі. Від'ємна величина накопиченого грошового потоку в будь-якому періоді вказує на необхідність зміни умов реалізації проекту (залучення додаткових коштів, зниження затрат, інші заходи) і відображення їх у фінансових розрахунках.

Заключним етапом розробки інвестиційного проекту є оцінка його економічної ефективності, на основі якої приймають рішення про доцільність вкладання коштів у проект та їх окупність.

В цілому показники економічної ефективності інвестицій вчені розподіляють на 3 групи: статичні, дисконтні та комплексні (рис. 1.1) [11, с. 230].

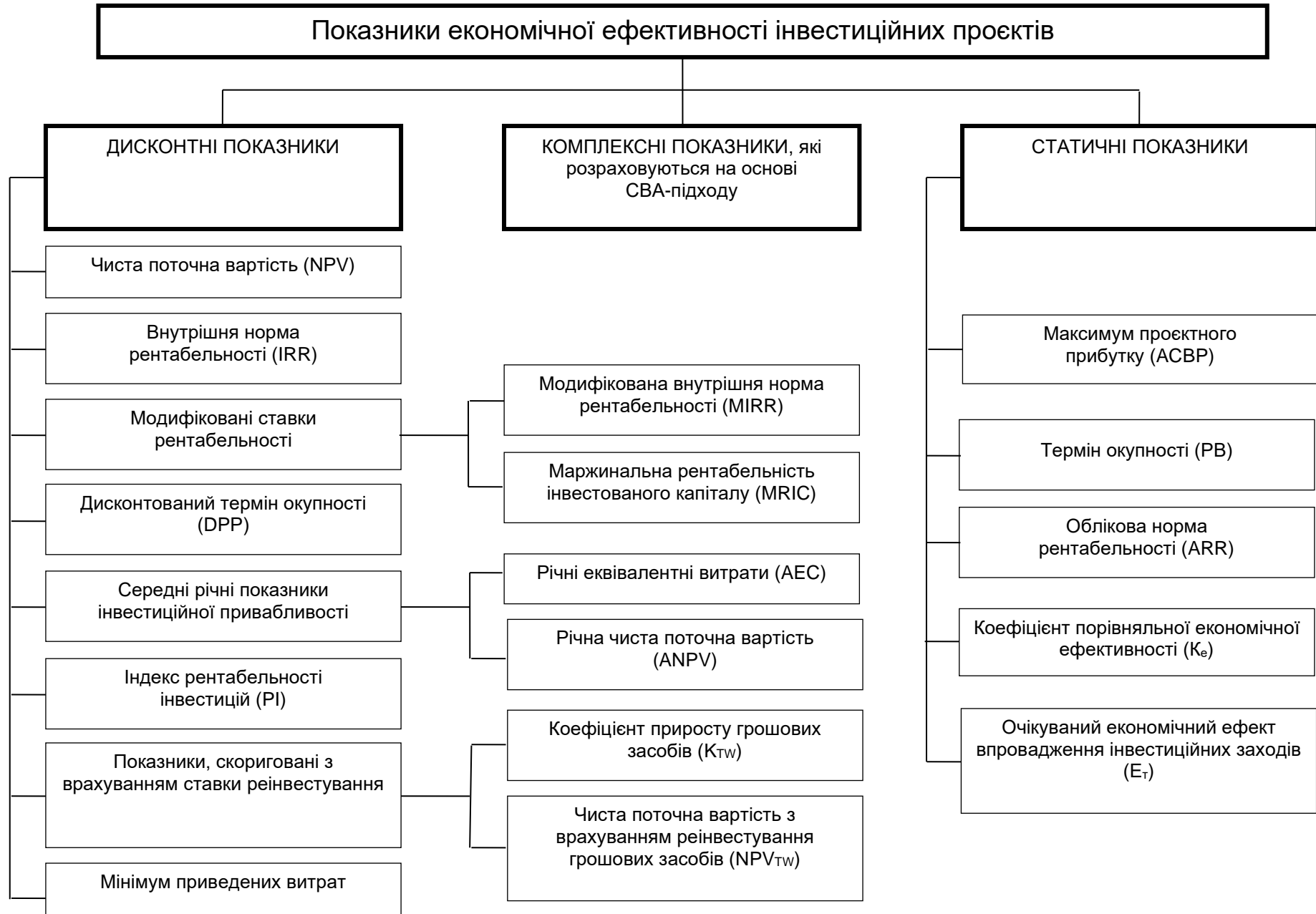

Рис. 1.1. Система показників економічної ефективності для обґрунтування інвестиційних рішень

Але необхідно відмітити, що на практиці економічного оцінювання ефективності інвестиційного проєкту більшість економістів вітчизняних підприємств використовують досить прості статичні показники та методи оцінки (грошові потоки та прибутки за проєктом, термін окупності, норма рентабельності проєкту, коефіцієнт порівняльної економічної ефективності). Необхідно відмітити, що при використанні саме даних показників економісти не враховують вартість грошей у часі, тобто нехтують розрахунками показників в яких використовується дисконтний множник (чиста поточна вартість проєкту, внутрішня норма рентабельності, дисконтований термін окупності, індекс рентабельності, модифіковані ставки рентабельності).

Інвестиційні проєкти можуть розроблятися як з економічною вигодою, так і окремим напрямом є проєкти, які несуть соціальну ефективність. Яку важко виміряти в розрізі економічних показників (інвестиційні проєкти, що покращують екологію, проєкти в соціальній сфері та інші). Такі проєкти є значно віддаленим в часі та комерційну ефективність важко розрахувати. Саме для таких проєктів науковці радять використовувати СВА-підхід (cost-benefit analysis), підхід, який було висвітлено зарубіжними вченими: Perkins, Boardman, Weimer, Vining, Layard, Glaister [18, с.142]. В основі даного методу стоїть співставлення витрат та побічних переваг від запровадження інвестиційного проєкту. Корисність проєкту визначається в розрізі самого підприємства та окремих суспільних груп.

В більшості наукових джерел висвітлюються економічні методи оцінки інвестиційного проєкту. Оцінка інвестиційного проєкту передбачає формування грошового потоку за проєктом, який формується на основі чистих прибутків за проєктом та амортизаційних відрахувань.

В основі ефективності інвестиційного проєкту лежить співвідношення витрат і результатів від його здійснення. Одним із ключових показників виступає чиста поточна вартість інвестиційного проєкту [57, с. 72]. Чиста поточна вартість розраховується як різниця між дисконтованими доходами та дисконтованими витратами за проєктом. Для вимушених інвестицій вимоги

до розміру відсоткової ставки відсутні, для вкладень з метою збереження позицій на ринку – біля 6%, оновлення основних засобів – біля 10%, зменшення витрат виробництва – 15%, освоєння нового ринкового сегмента – 20%, ризикованого інвестування – 25%. Норма дисконту враховує ризики за інвестиційним проектом та має враховувати прибутковість вкладень капіталу підприємства.

Реалізація практично будь-якого інвестиційного проекту пов'язана з певним рівнем невизначеності і ризику. Невизначеність обумовлена неповнотою вихідних даних про умови реалізації інвестиційного проекту, зокрема про витрати та доходи, а також виникненням в процесі реалізації проекту непередбачених ситуацій, наслідків, зміною кон'юнктури ринку. Під ризиком розуміють можливість виникнення таких умов, які призведуть до негативних наслідків для всіх чи окремих учасників проекту.

Оцінювання ризику може базуватися на суб'єктивних судженнях, використанні експертних оцінок і прийомів порівняльного аналізу. Однак, коли підприємство володіє достатньою вихідною інформацією, доцільно здійснювати кількісне оцінювання ризику. Основними методами оцінювання ризику та чутливості інвестиційних проектів є аналіз рівня беззбитковості, оцінювання імовірних розподілів прибутку, аналіз імітаційних моделей, процедури суб'єктивного регулювання ризику, підхід з використанням еквівалентів визначеності, аналіз дерева рішень, стандартних відхилень і коефіцієнтів варіації.

Важливо для діючого підприємства впевнитися в тому, що реалізація проекту покращує або хоча б не погіршує його фінансового стану. Тому бажано розраховувати граничні або критичні значення фінансових показників, досягнення яких є умовою припинення проекту, або кардинального перегляду його вихідних параметрів, зокрема структури джерел фінансування інвестицій.

Стійкість проекту відносно можливих змін умов реалізації можна оцінити як на окремих інтервалах розрахункового періоду, так і загалом за

період його реалізації. З цією метою для найважливіших параметрів проекту і зовнішнього середовища (обсягу виробництва, цін реалізації продукції ставок податків) визначають межі безбитковості. Такі показники відповідають сценаріям можливої зміни параметрів проекту і відображають вплив цих змін на прибуток і економічну ефективність інвестицій загалом. Однак їх не можна віднести до показників ефективності інвестиційного проекту, а їх розрахунок не замінює розрахунку інтегральних показників ефективності.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «ДАЛІС АУТОМОТІВ ГРУП»

2.1. Діагностика сучасного стану підприємств оптової торгівлі автозапчастинами в Україні

Автозапчастини – це продукт, який становить цілу одиницю автомобіля та обслуговує автомобіль. Існує багато видів автозапчастин. З підвищенням рівня життя людей споживання автомобілів також зростає, а ринок автозапчастин стає все більшим і більшим. В останні роки виробники автозапчастин також стрімко розвиваються.

Ринок автозапчастин демонструє позитивний розвиток у 2024 році, що обумовлено зростанням кількості імпортованих вживаних автомобілів, погіршенням технічного стану частини транспортних засобів, незадовільною якістю доріг та загальним відновленням після значного спаду у 2022 році.

Імпорт залишається основним джерелом постачання автозапчастин в Україну. Головними експортерами є європейські країни, з яких зазвичай надходять складні механізми й агрегати, такі як гальмівні системи, коробки передач, мости та елементи підвіски.

Основними постачальниками ключових вузлів та агрегатів є країни-виробники автомобілів, такі як Німеччина, Японія, Південна Корея, Чехія та інші. У свою чергу Китай та Тайвань спеціалізуються на постачанні кузовних елементів і різноманітних неоригінальних витратних матеріалів. Частка українських автозапчастин на світовому ринку залишається незначною. В Україні виготовляються здебільшого кузовні деталі (переважно для сільськогосподарської техніки та зварні каркаси), глушники, вихлопні труби та запчастини для автотракторної техніки. Водночас обсяги експорту елементів безпеки, таких як подушки безпеки та ремені, є мінімальними через слабкий розвиток цього сегмента в країні.

Обсяги імпорту автомобілів у 2021 році досягли рекорду за останнє

десятиліття. Однак воєнні дії у 2022-2023 роках призвели до суттєвого скорочення імпорту. У 2023 році до України було ввезено 377 тисяч транспортних засобів, що у два рази менше порівняно з 2021 роком. Однією з характерних рис українського авторинку залишається високий рівень імпорту вживаних автомобілів. У 2023 році середній вік ввезених авто перевищував 10 років, причому понад половина імпортованих транспортних засобів мала вік більше 10 років. Серед найпопулярніших марок автомобілів за підсумками 2023 року виділяються Volkswagen, Renault, Skoda і Nissan, які разом склали понад 27% загального імпорту. Попитом користувалися такі моделі, як Volkswagen Golf, Renault Megane, Skoda Octavia, Volkswagen Passat і Nissan Qashqai [2].

Автозапчастини – це складові легкових та вантажних автомобілів, де кожна з них виконує функцію для роботи загального механізму та/або забезпечує комфортні умови для його використання [2].

Класифікацію автозапчастин можемо зобразити наступним чином:

- бампери та їх частини;
- ремені безпеки;
- інші з/ч для кузовів;
- гальмівні системи;
- коробки передач;
- мости ведучі;
- ходові колеса;
- підвіски;
- радіатори;
- глушники та вихлопні труби;
- зчеплення;
- рульові колеса;
- подушки безпеки;
- інші згідно категорії 870899 УКТ ЗЕД.

Структуру продаж автозапчастин за 2024 рік можна зобразити на

рис. 2.1.

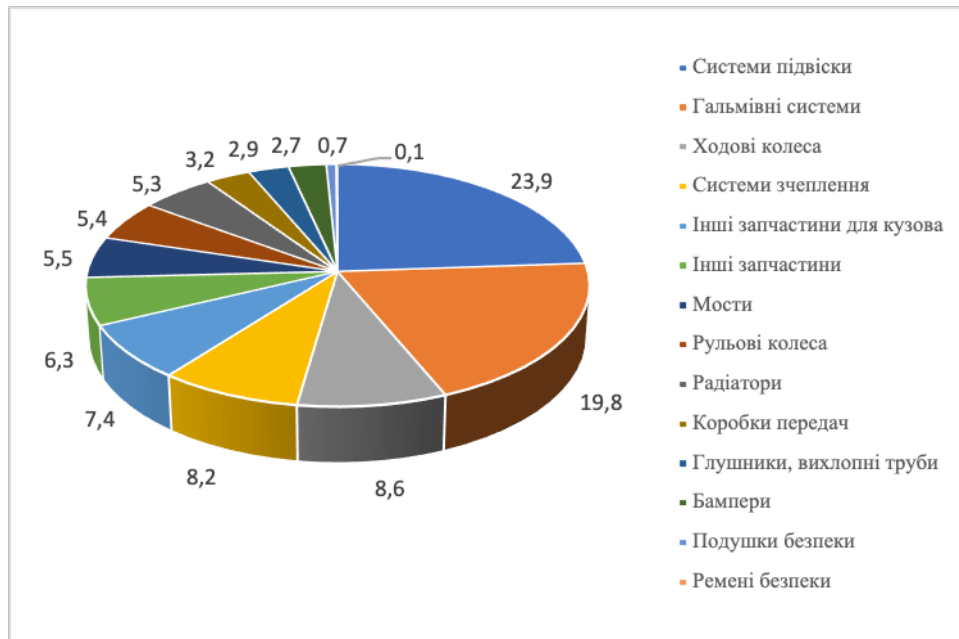

Рис. 2.1. Структура продажу автозапчастин в 2024 році, % [2]

Деталі можна розділити на дві основні категорії:

1. Оригінальні запчастини, які, у свою чергу, поділяються на:

- білий оригінал – це запчастини в заводській упаковці автовиробників, таких як BMW, Chevrolet, Toyota, Nissan. Вони реалізуються через офіційну дилерську мережу, зокрема через транспортування на власні склади автовиробника та подальше постачання дилерам;

- сірий оригінал – такі ж деталі, але імпортовані іншими каналами. Їхня основна відмінність – нижча ціна порівняно з білим оригіналом. Наприклад, запчастини з ОАЕ часто мають більш привабливу ціну, ніж європейські аналоги.

2. Неоригінальні запчастини, які також мають поділ:

- перша група представлена заводами-партнерами автоконцернів, які виробляють оригінальні деталі для конвеєрів. Такі запчастини іноді потрапляють і на вторинний ринок, але їхня упаковка відрізняється від оригінальної;

- друга група – це продукція компаній, що копіюють конструкції оригінальних запчастин.

Основні тенденції та виклики ринку автозапчастин:

- нульове розмитнення – 3 квітня 2022 року уряд скасував податки на імпорт авто, щоб швидко забезпечити ЗСУ та інші оборонні сили транспортними засобами. Проте цією ініціативою скористалися і підприємливі ділки, масово завозячи автомобілі з країн ЄС. За період дії нульового розмитнення в Україну було імпортовано 236792 автомобілі. Більшість із них прибули в червні. Оскільки велика частина цих авто була уживаною, виникла потреба в їхньому ремонті та заміні деталей;

- електромобілі – популярність електрокарів зростає, чому сприяють на 30% менші витрати на сервісне обслуговування порівняно з авто із двигуном внутрішнього згоряння (ДВЗ). Перехід до електрифікації змінює попит на різні види автокомпонентів і створює нові можливості для виробників – розвиток технологій виробництва акумуляторних компонентів стає пріоритетним напрямом;

- дефіцит пального. В умовах війни спостерігався дефіцит якісного пального. Це призвело до збільшення обсягів продажу низькоякісного пального та контрафактних продуктів, а також до зростання потреби в обслуговуванні паливної системи авто (заміна свічок запалювання, форсунок);

- зростання виробничих витрат. Ціни на електроенергію майже подвоїлися через пошкодження енергетичної інфраструктури у зимовий період 2022-2023 років. Це суттєво вплинуло на собівартість виготовлення автозапчастин;

- споживчі уподобання. Через економічні труднощі українці прагнуть заощаджувати, обираючи запчастини в середньому й бюджетному ціновому сегменті замість нових чи дорожчих деталей. Масовий імпорт вживаних авто (особливо 15-20-річних моделей) зумовив високий попит на дешевші запчастини та автохімію;

- зміна ланцюгів постачання. Багато компаній перенесли свої постачання через війну. Наприклад, Nissan закрити свої виробничі потужності

в Росії, а Chevrolet переналаштував логістичні маршрути, припинивши використання транзиту через окупантів. Однак, із початком війни, компанія однією з перших вийшла з ринку росії, повністю припинивши постачання. Більше року постачань не було, але вже наприкінці червня 2023 року Chevrolet оголосила про своє повернення на український ринок;

- автомобілі для військових. Протягом минулого року для потреб Збройних Сил України та інших організацій, які підтримують фронт, було імпортовано понад 60 тисяч автомобілів. Переважно це уживані машини, основною вимогою до яких є надійність, адже будь-яка зупинка під час бойового завдання може стати фатальною. Значна частина автомобілів вимагає ремонту – починаючи від базових витрат, як заміна мастила за 7 тисяч гривень, до серйозних проблем, що можуть збільшити витрати до 120 тисяч гривень за усунення несправностей двигуна чи інших систем;

- курс долара та зростання цін на іноземних ринках. Коливання курсу долара має значний вплив на український ринок, оскільки більшість автозапчастин є імпортними. Загальносвітова економічна криза також сприяє здорожчання запчастин на світових ринках.

Після аналізу галузі можна зробити такі висновки та окреслити основні тенденції її розвитку:

- імпорт залишається основним джерелом постачання автозапчастин для українського ринку. Внутрішнє виробництво автодеталей поки що не є достатнім для задоволення попиту. Частка імпорту останніми роками є стабільною, в коротко- та середньостроковій перспективі прогнозується її збереження. Навіть після завершення війни та при активному економічному відновленні, включно з розвитком машинобудування, створення нових виробничих потужностей займе щонайменше 3-5 років. Крім того, обсяги імпорту залишатимуться чутливими до політичних змін і митного регулювання;

- ринок автозапчастин продовжуватиме зростати у всіх категоріях.

Очевидно, що в умовах нинішньої ситуації ринок автомобільних

запчастин в Україні залишається критично залежним від зовнішніх факторів та внутрішніх потреб.

Розглянемо динаміку кількості підприємств із продажу автозапчастин в 2015-2024 роках на рис. 2.2.

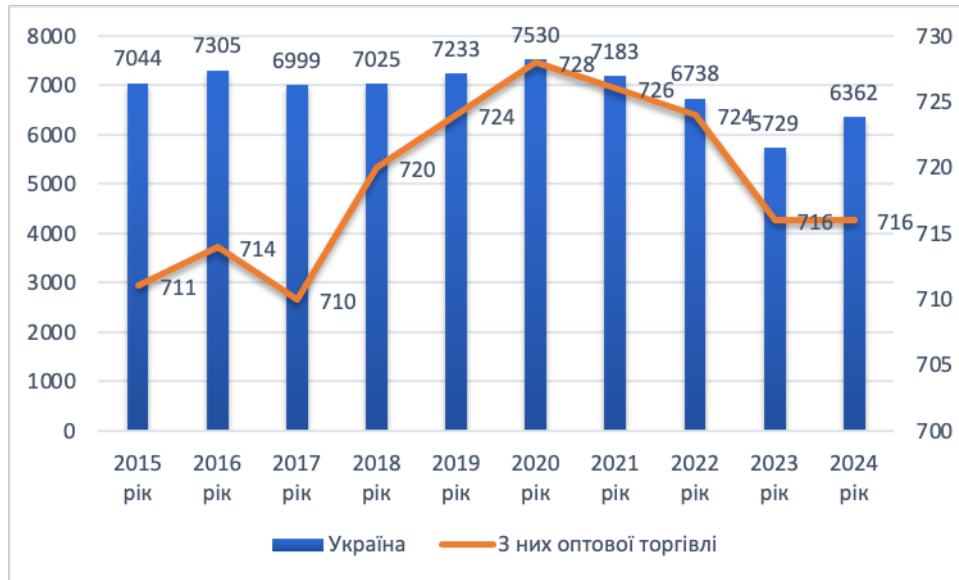

Рис. 2.2. Динаміка кількості підприємств із продажу автозапчастин за 2015-2024 роки, од. [14]

За даними рис. 2.2, кількість підприємств із продажу автозапчастин в цілому скорочується із 7044 од. у 2015 році до 6362 од. у 2024 році. До 2020 року кількість підприємств має ростачу тенденцію, а з 2021 року спадаючу. Зменшення кількості підприємств можна пояснити запровадженням карантинних заходів та скорочення кількості підприємств по Україні за всіма галузями. В 2022-2023 році кількість підприємств з продажу з автозапчастин скорочується внаслідок ведення бойових дій та окупації територій України. Позитивним прогнозом для розвитку ринку автозапчастин є зростання кількості підприємств у 2024 році із 5729 од. у 2023 році до 6362 од. у 2024 році.

За оптовою трівлею автозапчастинами можна відмітити незначні коливання кількості підприємств а зростання: в 2015 році – 711 підприємств оптової торгівлі, а в 2023-2024 роках – 716 підприємств. Тобто, можна

зробити висновок, що скорочення підприємств із продажу автозапчастин відбувається більше за рахунок закриття малих підприємств та ФОП із роздрібного продажу, які є менш конкурентоспроможними на ринку порівняно із оптовиками, які здебільшого мають сформоване коло клієнтів.

Таблиця 2.1

Динаміка підприємств із продажу автозапчастин за регіонами за 2015-2024 роки [14]

Регіон	Роки									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Україна	7044	7305	6999	7025	7233	7530	7183	6738	5729	6362
Вінницька область	334	306	286	284	296	294	274	252	257	285
Волинська область	135	154	138	136	134	143	138	149	152	174
Дніпропетровська область	617	689	704	710	725	775	775	735	693	740
Донецька область	191	196	173	155	138	148	139	110	52	47
Житомирська область	168	176	173	143	144	163	155	146	121	137
Закарпатська область	111	114	99	94	100	104	97	96	84	92
Запорізька область	615	630	568	589	586	600	533	470	230	236
Івано - Франківська область	103	110	105	107	114	111	104	99	104	114
Київська область	377	366	397	394	401	419	396	370	339	386
Кіровоградська область	120	122	133	128	124	137	139	132	123	131
Луганська область	60	72	67	59	62	55	47	46	17	14
Львівська область	334	362	321	312	344	375	359	349	318	378
Миколаївська область	150	146	142	136	143	145	137	133	98	120
Одеська область	379	369	380	384	380	389	369	341	313	365
Полтавська область	308	312	292	312	328	342	301	287	267	298
Рівненська область	74	77	82	94	98	98	107	106	107	124
Сумська область	137	143	140	138	145	140	121	110	111	120
Тернопільська область	102	105	93	89	106	111	115	98	93	104
Харківська область	978	985	901	916	927	936	909	869	711	776
Херсонська область	138	133	106	108	100	105	105	97	35	35
Хмельницька область	179	197	181	182	198	203	204	190	178	193
Черкаська область	141	154	165	169	171	164	153	128	119	144
Чернівецька область	105	113	98	100	108	121	98	80	81	86
Чернігівська область	144	165	151	149	143	163	143	128	119	135
м. Київ	1044	1109	1104	1137	1218	1289	1265	1217	1007	1128

За даними табл. 2.1 видно, що в регіональному розрізі кількість підприємств по регіонах, де велися бойові дії чи наближені до них, різко скорочується. Однак, у західних областях кількість підприємств зростає.

Для дослідження обрано ТОВ «Даліс Аутомотів Груп», яке розташоване у Рівненській області, яка демонструє значне зростання підприємств із продажу автозапчастин і з 74 у 2015 році до 124 у 2024 році.

Основними драйверами зростання ринку автозапчастин у 2024 році стали:

- посилений попит на системи запалювання через розповсюдження неякісного пального;
- збільшення попиту на системи зчеплення, елементи ходової частини, мости, колеса через погіршення стану доріг;
- попит на кузовні елементи у зв'язку із пошкодженнями автомобілів під час воєнних дій;
- ростом потреби у загальних обстеженнях та ремонтах через збільшення кількості вживаних авто і зниження частки придбання нових машин;
- необхідність у частих ремонтах автомобілів, які задіяні у військових операціях.

Ринок автозапчастин динамічно зростає, підприємства укріплюють свої ринкові позиції на нарощують обсяги продаж. Основними гравцями на ринку автозапчастин виступають наступні підприємства:

- Омега-Автопоставка;
- Есо-Автотехнікс;
- Inter Cars Ukraine;
- Даліс Аутомотів Груп (ДАГ).

В табл. 2.2 розглянемо обсяги продаж, чисті прибутки та темпи зростання лідерів ринку автозапчастин.

Із даних табл. 2.2 видно, що найбільші обсяги продаж на ринку автозапчастин займає Есо-Автотехнікс – 9677581 тис. грн. та найбільші прибутки – 1792326 тис. грн. однак дане підприємство має найнижчі темпи зростання обсягів продаж – 28% та зменшення чисельності на 5,17%.

Обсяги продаж та прибутки лідерів ринку продаж автозапчастин за
2022-2024 роки [56, 57, 58, 59]

Показник	Роки			Приріст за 2022-2024 роки	
	2022	2023	2024	Абсолютний	%
Обсяг продаж, тис. грн.					
Омега-Автопоставка	6409422	8413909	8204122	1794700	28,00
Есо-Автотехнік	5462104	8339880	9677581	4215477	77,18
Inter Cars Ukraine	3506725	5332495	6513592	3006867	85,75
Даліс Аутомотів Груп	3334901	5108879	6135550	2800649	83,98
Чистий прибуток, тис. грн.					
Омега-Автопоставка	216962	534896	392100	175138	80,72
Есо-Автотехнік	910002	1394914	1792326	882324	96,96
Inter Cars Ukraine	171681	262482	262552	90871	52,93
Даліс Аутомотів Груп	207611	255062	308514	100903	48,60
Чисельність, осіб					
Омега-Автопоставка	2364	2127	2188	-176	-7,45
Есо-Автотехнік	1334	1306	1265	-69	-5,17
Inter Cars Ukraine	375	442	699	324	86,40
Даліс Аутомотів Груп	567	672	820	253	44,62

Найближчим та найбільш сильним конкурентом для Даліс Аутомотів Груп виступає Inter Cars Ukraine, яке має найвищі темпи зростання обсягів продаж за 2022-2024 роки – 85,75% (Даліс Аутомотів Груп – 83,98%) та зростання чисельності на 324 особи, або на 86,4%.

За чистим прибутком лідирує Есо-Автотехнік – 1792326 тис. грн., Даліс Аутомотів Груп займає третє місце – 308514 тис. грн.

Наступним етапом виступає оцінювання рівня конкурентоспроможності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп». Будуємо матрицю конкурентного профілю, яка надасть змогу оцінити конкурентоспроможність ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» відповідно до рейтингу найближчих конкурентів. Наведемо табл. 2.3 із ключовими факторами успіху підприємств. Фактори та рейтинг було отримано з результатів опитування 10 респондентів працівників досліджуваних підприємств.

Омега-Автопоставка має найвищу конкурентоспроможність – 3,25, досліджуване підприємство ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» знаходиться на третьому місці та переважає найближчого конкурента Inter Cars Ukraine за

цінвою політикою. Широта асортименту товарів у всіх підприємств майже однакова, асортимент максимально широкий. За іміджем лідирують Есо-Автотехнікс та Омега-Автопоставка, так як дані підприємства мають найвищі обсяги продаж та більш відомі покупцєві.

Таблиця 2.3

Матриця конкурентного профілю ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Ключові фактори успіху	Оцінка фактора	Есо-Автотехнікс		Омега-Автопоставка		Inter Cars Ukraine		Даліс Аутомотів Груп	
		Рейтинг	Загальна оцінка	Рейтинг	Загальна оцінка	Рейтинг	Загальна оцінка	Рейтинг	Загальна оцінка
Частка ринку	0,15	4	0,6	3	0,45	2	0,3	1	0,15
Широта асортименту	0,15	4	0,6	4	0,6	4	0,6	4	0,6
Імідж	0,2	3,5	0,7	3,5	0,7	1,5	0,3	1,5	0,3
Розмір прибутку	0,2	4	0,8	3	0,6	1	0,2	2	0,4
Цінова політика	0,2	1	0,2	3	0,6	2	0,4	4	0,8
Продуктивність праці персоналу	0,1	1	0,1	3	0,3	4	0,4	2	0,2
Усього	1		3		3,25		2,2		2,45

Джерело: розраховано автором на основі власних досліджень

ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за часткою ринку займає четверте місце, однак підприємство має високий потенціал до зростання та збільшення ринкової частки в перспективі. Ключовими факторами успіху виступає цінова політика та широкий асортимент продукції, середня прибутковість та продуктивність праці персоналу серед конкурентів.

Із рис. 2.3, ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» переважає конкурентів за цінвою політикою та має високі показники за широтою асортименту. Однак, частка ринку є найменшою, прибутковість і продуктивність праці середня.

Рис. 2.3. Багатокутник конкурентоспроможності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

Відповідно до проведеного аналізу відмітимо, що в перспективі ринок автозапчастин зростатиме. Оскільки, населення стає менш платоспроможним та надає перевагу ремонту старих автомобілів та покупці вживаних авто, які вимагатимуть частіших капіталовкладень та ремонтів. Якість дорожнього покриття та палива також погіршується, що призведе до частіших звернень до СТО, які і є найчастіше основними клієнтами оптових підприємств із продажу автозапчастин. Отже, для досліджуваного ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» ринок є перспективним із можливостями розвитку та масштабування діяльності.

2.2. Оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства

Дослідження ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» розпочнемо із загальної характеристики діяльності підприємства та його фінансових можливостей для здійснення інвестування.

Основні характеристики діяльності підприємства наведені у табл. 2.4.

Характеристика ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» [56]

Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «Даліс Аутомотів Груп»	
Скорочена назва	ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»	
Форма власності	приватна	
Адреса	35500, Рівненська обл., Дубенський р-н, м. Радивилів, вул. Франка І., буд. 29Б	
ЄДРПОУ	41160309	
Дата реєстрації	17.02.2017 р.	
Статутний капітал	200000 тис. грн.	
Основний діяльності	вид	45.31 Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів
Допоміжні діяльності	види	45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів 45.32 Роздрібна торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів
Директор	Бойко Петро Юрійович	
Чисельність	820 чол.	

ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» виступає товариством з обмеженою відповідальністю та діє відповідно до законодавства України.

В табл. 2.5 наведемо загальні показники ТОВ «Даліс Аутомотів Груп», які характеризують ефективність господарської діяльності за 2022-2024 роки.

Таблиця 2.5

Загальні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022 - 2024 рр. [56]

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Темп приросту	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
Активи	1143154	1834338	2733490	691184	899152	60,46	49,02
Необоротні активи	47900	124332	265490	76432	141158	159,57	113,53
Оборотні активи	1095254	1710006	2468000	614752	757994	56,13	44,33
Власний капітал	497558	899947	1220718	402389	320771	80,87	35,64
Позиковий капітал	645596	934391	1512772	288795	578381	44,73	61,90
Чисельність, осіб	567	672	820	105	148	18,52	22,02
Продуктивність праці, тис. грн./чол.	5881,66	7602,50	7482,38	1720,84	-120,12	29,26	-1,58

За 2022-2024 роки активи ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» демонструють зростаючу тенденцію:

- у 2023 році на 691184 тис. грн., або на 60,46%;
- у 2024 році на 899152 тис. грн., або на 49,02%.

Позитивним є зростання активів за рахунок необоротних активів: у 2024 році на 113,53%, що свідчить про інтенсивний розвиток за рахунок оновлення основних фондів та запровадження інвестицій у розвиток. При цьому оборотні активи в 2023 році збільшуються на 56,13%, а в 2024 році на 44,33% (за рахунок зростання дебіторської заборгованості за товари, послуги, за авансами та іншої дебіторської заборгованості). Значна частка дебіторської заборгованості є характерною для підприємств торгівлі.

Власний капітал має постійне зростання у 2023 році на 80,87%, а в 2024 році – на 35,64%, що свідчить про зростання вартості підприємства та збільшення його фінансової стійкості. Однак, позиковий капітал компанії у 2024 році також значно зростає на 578381 тис. грн., або на 61,9% за рахунок зростання як довгострокових, так і поточних зобов'язань та забезпечень.

Структуру активу балансу ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» наведено на рис. 2.4.

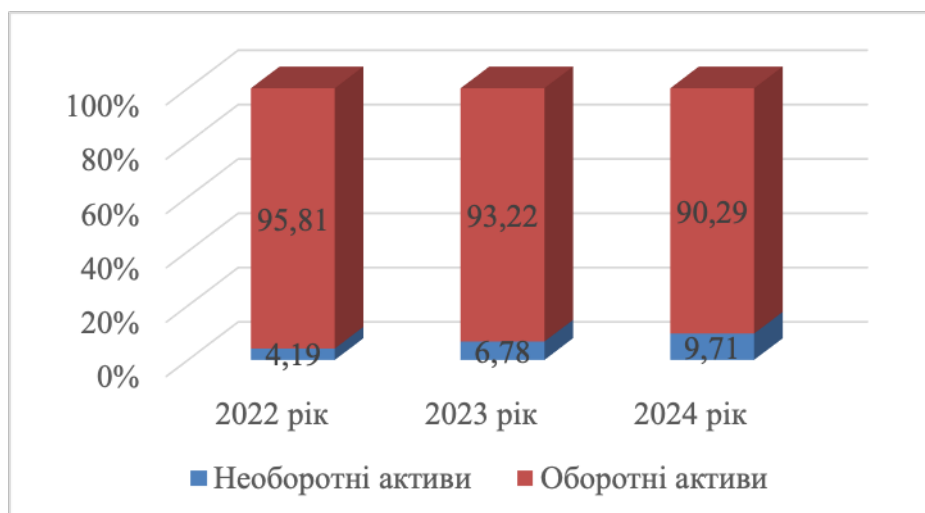

Рис. 2.4. Структура активу балансу ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022 - 2024 рр.,% [56]

У структурі активів ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» переважають оборотні активи (95,81% у 2022 році, 93,22% у 2023 році та 90,29% у 2024 році). Дане співвідношення оборотних активів є характерним для

підприємств оптової торгівлі. Де значна частка активів зосереджена в запасах та дебіторській заборгованості.

Частка необоротних активів має зростаючу тенденцію та свідчить про інвестування коштів в основні фонди в 2022-2024 роках. В 2024 році частка необоротних активів складає 9,71% (в 2022 році становила 4,19%).

У структурі пасивів ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» відбуваються позитивні зміни, щодо зростання частки власного капіталу із 43,54% у 2022 році до 44,66% у 2024 році. Питома вага довгострокових зобов'язань збільшується із 0,48% у 2022 році до 3,89% у 2024 році. В цілому за досліджуваний період фінансова рівновага компанії дещо порушена – власний капітал має становити понад 50% пасивів для забезпечення фінансової стійкості. В 2023 році підприємство максимально наближене до умови фінансової стійкості.

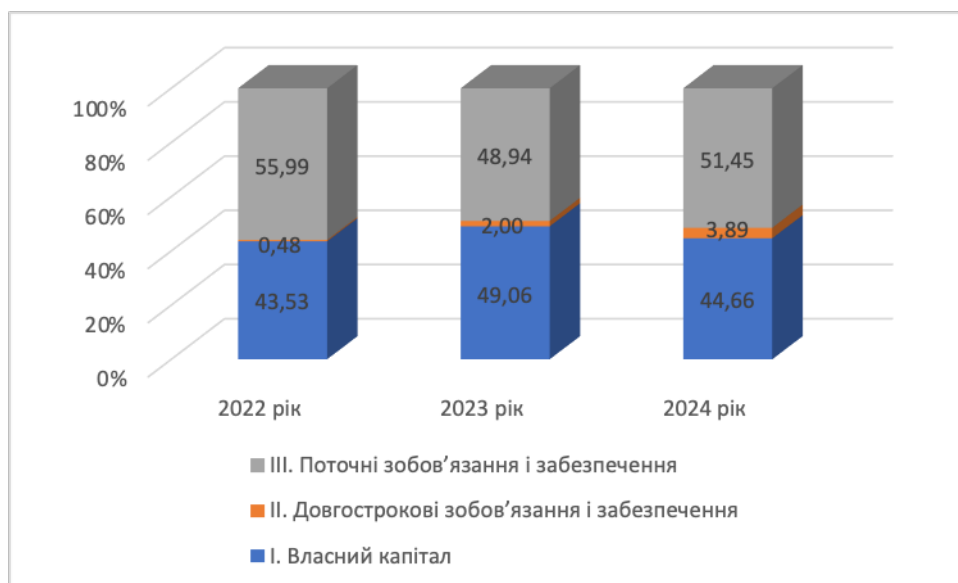

Рис. 2.5. Структура пасивів балансу ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022-2024 рр.,% [56]

Чисельність персоналу постійно зростає: у 2023 році на 105 осіб (18,52%), а в 2024 році на 148 осіб (22,02%). Продуктивність праці в 2023 році зростає на 29,26%, в 2024 році за рахунок значного зростання чисельності та менш стрімкого збільшення чистих доходів продуктивність праці скоротилася на 1,58%.

Отже, проведений аналіз основних показників діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» вказує на наступні тенденції:

- вартість основних засобів зростає за рахунок інвестування в розвиток та оновлення виробничої бази (35430 тис. грн. у 2022 році до 179175 тис. грн. у 2024 році);
- зростання частки довгострокових зобов'язань вказує на фінансування інвестиційних проєктів за рахунок залучення довгострокових джерел (0,48% у 2022 році до 3,48% у 2024 році);
- зростання чисельності персоналу із 567 осіб у 2022 році до 820 осіб у 2024 році показує тенденцію до розвитку та масштабування діяльності підприємства.

Стійкий фінансовий стан ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» та сприятливі тенденції на ринку продаж автозапчастин дають змогу здійснювати інвестиційну діяльність підприємства, що передбачає вибір об'єкту інвестування.

Ухвалення інвестиційного рішення є складним багатокритеріальним завданням з певними обмеженнями та невизначеністю. Його вирішення дозволяє створити комплекс організаційних дій. Загальна модель прийняття рішення, яку часто використовують за кордоном, виявилася досить ефективним інструментом.

Ці елементи разом утворюють складові частини загальної моделі прийняття рішення ТОВ «Даліс Аутомотів Груп». При розробці системи управлінських рішень використовуються узгоджені за суттю методи збору інформації та виконання розрахунків, аби уникнути різних за величиною помилок в отриманих даних. Наприклад, якщо для першого варіанту застосовуються методи кореляційно-регресійного аналізу, для другого – експертні оцінки, а для третього – параметричне прогнозування, отримані результати не будуть рівноцінними через різні підходи та точність прогнозів.

Застосування методів системного аналізу в процесі прийняття інвестиційних рішень ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» дозволяє структурувати

проблему, зрозуміти взаємозв'язки всередині системи та визначити порядок її вирішення. Аналіз функціонування підприємства як динамічної відкритої системи показав необхідність створення комплексного методичного підходу для оцінки інвестиційної привабливості. Вибір об'єкту інвестування на ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» відбувається за наступною схемою (рис. 2.6).

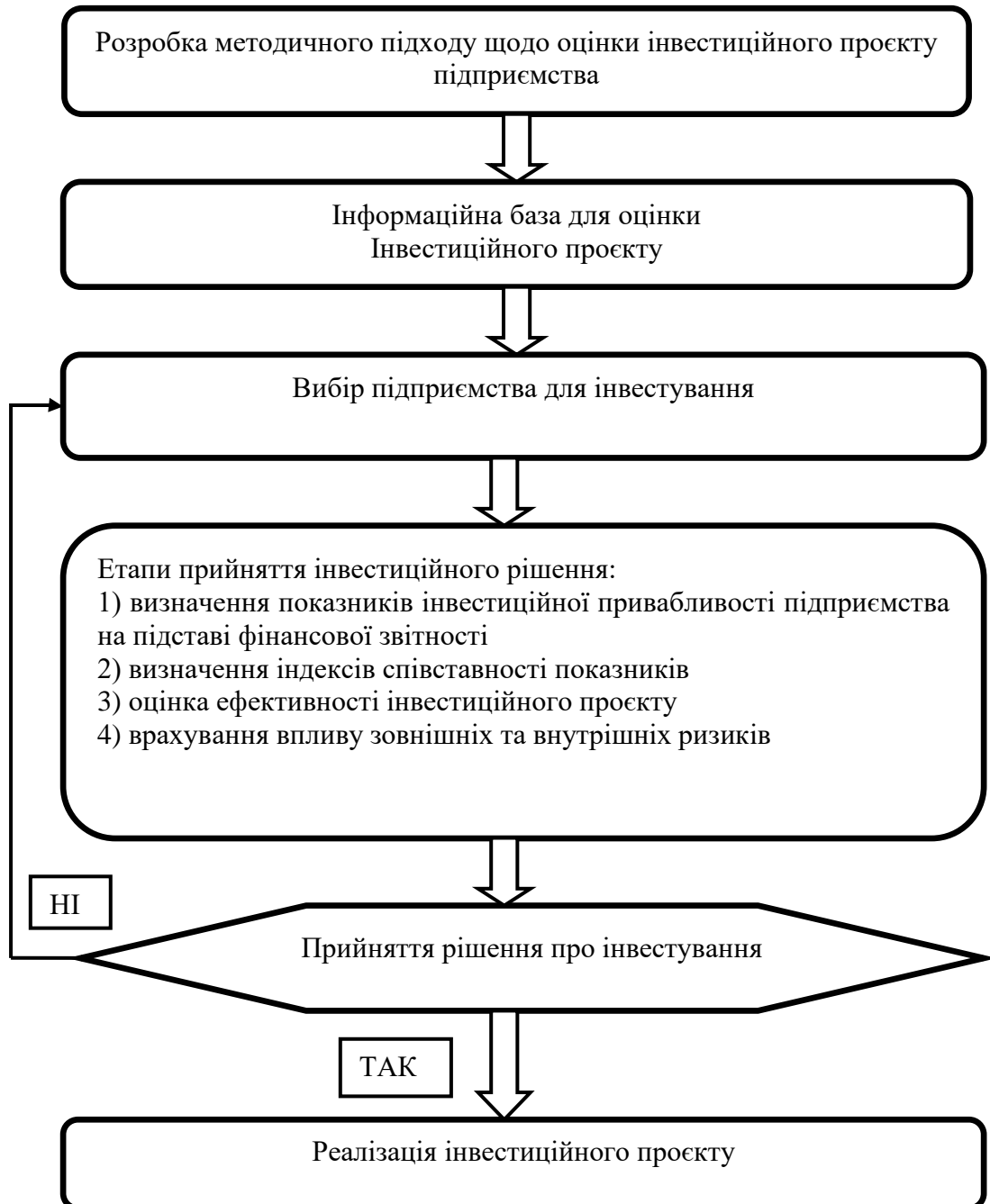

Рис. 2.6. Основні етапи реалізації інвестиційного проекту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Процес прийняття рішень ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» щодо інвестування передбачає наступні етапи:

- аналіз системи інвестиційних рішень та їхньої ефективності;
- оцінка результатів або переваг кожного рішення;
- аналіз зовнішнього середовища;
- визначення загальних цілей і завдань підприємства, реалізованих при виборі та ухваленні інвестиційного проєкту;
- класифікація альтернативних інвестиційних рішень за їх результативністю відповідно до загальних завдань підприємства;
- розгляд обмежень та альтернатив, з яких обирає керівництво;
- роль суб'єкта управлінського рішення.

Аналіз діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» на основі фінансової звітності показує позитивні зростаючі тенденції в період 2021–2024 років. Підприємство стабільно отримувало чистий прибуток, який у 2024 році досяг 308514 тис. грн. (зростання на 48,60% порівняно із 2022 роком), а також значно збільшило обсяги реалізації автозапчастин. Зростання чистого доходу із 3304901 тис. грн. у 2022 році до 6135550 тис. грн. у 2024 році (зростання на 83,98%). Проте ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» зіткнулася з проблемами, такими як та зростання дебіторської заборгованості через несприятливу економічну ситуацію та зменшення купівельної спроможності населення.

Аналіз капітальних інвестицій показав неоднорідність змін: збільшення виробничих інвестицій у 2023 році у порівнянні з попередніми періодами та зниження ролі фінансових інвестицій. Так, витрати на капітальні інвестиції у 2022 році становили 29011 тис. грн., в 2023 році – 136022 тис. грн., а в 2024 році лише 59780 тис. грн.

Загалом обсяг інвестування збільшився з 29011 тис. грн у 2022 році до 62412 тис. грн у 2024 році. Дослідження виявило, що капітальні інвестиції переважно спрямовувались на придбання основних засобів, що є важливою основою для впровадження інновацій та розвиток підприємства в цілому. Підприємство фактично припинило залучати кошти через фінансові

інвестиції. Аналіз руху коштів від інвестиційної діяльності показав негативне сальдо чистого руху коштів, що є несприятливим аспектом для інвестиційної діяльності.

Таблиця 2.6

Динаміка руху коштів від інвестиційної діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2021 - 2024 рр. [56]

Показник	Роки				Абсолютне відхилення		Темп приросту	
	2021	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
Надходження								
від реалізації необоротних активів			385	1025	385	100	640	166,23
від отриманих відсотків		60	165	142	105	175,00	-23	-13,94
від погашення позик			58	125	58	100	67	115,52
Витрачання								
на придбання необоротних активів		29011	136022	59780	107011	368,86	-76242	-56,05
на надання позик			1325	2632	1325	100!	1307	98,64
Рух грошових коштів	0	-28951	-136739	-61120	-107788	372,31	75619	-55,30

Із даних табл. 2.6, рух грошових коштів від інвестиційної діяльності є від'ємним, що вказує на переважання вкладання інвестицій над отриманими прибутками. Однак, окупність інвестицій є тривалим процесом. Як бачимо, інвестиційну діяльність підприємство розпочало лише в 2022 році, в 2021 році витрат та надходжень від інвестиційної діяльності не було. Саме тому від'ємний грошових коштів не є негативним, а свідчить більше про ранні стадії інвестування.

Головними чинниками змін є прагнення підприємства досягти високого рівня інноваційного розвитку, щоб ефективно конкурувати на ринку оптової торгівлі автозапчастинами і зменшити ризики в майбутньому.

Аналіз джерел фінансування інвестиційних проектів підтверджує наявність необхідних власних коштів для здійснення інвестиційної

діяльності. Разом з цим, для підвищення ефективності господарювання підприємство залучає додаткові кошти. Структура джерел фінансування у досліджуваному періоді коливалася в межах співвідношення 65:35–70:30, трохи нижче ідеального значення, яке досягалося тільки у 2023 році.

Процес вибору об'єкту інвестування на основі ефективності вкладання коштів у необоротні активи розглянемо на прикладі інвестиційного проєкту, який передбачає оновлення виробничої бази складського господарства. ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» реалізовує інвестиційний проєкт. В залежності від комплектації, спеціалісти ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» розробили п'ять варіантів реалізації інвестиційного проєкту і розрахували прогнозні грошові потоки по ним (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Розподіл грошових потоків по рокам при різних варіантах реалізації проєкту, тис. грн.

Період	Варіант реалізації проєкту				
	1	2	3	4	5
2024 рік	-59 780	-65 000	-77 030	-96 620,00	-57 672,00
2025 рік	36 431	37 000	42 000	57 411,00	21 240,00
2026 рік	35 110	34 272	26 125	36 980,00	26 248,00
2027 рік	24 018	23 551	18 020	29 641,00	-2 537,00
2028 рік	22 111	26 125	11 521	31 456,00	31 548,00
2029 рік	1 510	1 120	20 472	41 000,00	47 000,00

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Спеціалісти ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» здійснили комплексну оцінку ефективності усіх п'яти варіантів реалізації проєкту по таким показникам як чиста теперішня вартість, чистий річний дохід, внутрішня норма дохідності, індекс дохідності, недисконтований та дисконтований періоди окупності та середній рівень дохідності інвестицій. При оцінці ефективності проєкту компанія використала 25% ставку дисконтування, яка, на думку експертів компанії, відповідає даному виду бізнесу. Результати оцінки наведено у табл. 2.8.

З табл. 2.8 видно, що з варіантів, що розглядаються, варіанти 4 і 1 є

найкращим за таким ключовими показниками як чиста теперішня вартість (NPV), варіант 3 – взагалі не продукує позитивного значення, а варіанти 2 і 5, хоча і мають позитивне значення, але його величина є недостатньою.

Таблиця 2.8

Результати порівняльної оцінки ефективності варіантів реалізації
інвестиційного проєкту

Варіант	NPV, грн.	IRR, %	PI	PB, роки	DPB, роки	ARAI, %
1	13683,88	38,71	1,23	1,66	2,66	80
2	9659,99	33,84	1,15	1,82	3,13	75
3	-6056,49	20,24	0,92	2,49	ніколи	61
4	14471,45	32,97	1,15	2,08	3,92	81
5	3142,80	27,34	1,05	3,4	4,8	86

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Таким чином, подальший вибір між проєктами 4 і 1 звівся до порівняння за такими показниками як індекс дохідності (PI), внутрішня норма дохідності (IRR), та періоди окупності (PB, DPB). За всіма цими показниками кращим виявився проєкт 1.

Отже, в 2024 році ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» вклали 59780 тис. грн. в оновлення необоротних активів складського господарства. Доходи від реалізації проєкту в 2024 році склали 36431 тис. грн.

Для оцінки ефективності інвестицій ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» були проведені розрахунки таких показників, як коефіцієнт економічної ефективності реальних інвестицій, термін окупності капітальних вкладень і коефіцієнт рентабельності інвестицій.

Встановлено високу економічну ефективність реальних інвестицій протягом 2022-2024 років, яка свідчить про раціональне використання інвестиційних коштів підприємством. Найвища економічна ефективність була зафіксована у 2023 році, що дозволило ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» отримати прибуток від вкладання інвестицій у розвиток основних засобів. Впродовж всього періоду показник терміну окупності капітальних вкладень

був задовільним для підприємства. В 2022 році термін окупності мав максимальне значення 5,6 року, оскільки інвестиційну діяльність підприємство розпочало лише в 2022 році.

Таблиця 2.9

Динаміка показників ефективності інвестиційної діяльності ТОВ

«Даліс Аутомотів Груп» за 2022 - 2024 рр. [56]

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Темп приросту	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
Коефіцієнт економічної ефективності реальних інвестицій	0,04	0,41	0,61	0,37	0,2	925	48,64
Термін окупності капітальних вкладень, років	5,6	3,1	4,2	-2,5	1,1	-44,64	35,48
Коефіцієнт рентабельності інвестицій	-3,5	1,6	2,2	5,1	0,6	-145,71	37,50

Однак, наявність тимчасових проблем вказує на необхідність впровадження превентивних заходів для підвищення ефективності інвестиційної діяльності. Значення коефіцієнта рентабельності інвестицій протягом досліджуваного періоду були невисокими, але лише 2024 рік може вважатися успішним для ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» з огляду на віддачу інвестиційних коштів. Загалом, ТОВ ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» здійснює досить результативну інвестиційну діяльність, проте її ефективність стримує нестабільність інвестування та недостатньо ефективна інвестиційна політика, що вимагає розробки термінових заходів для її вдосконалення.

До шляхів підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» можна віднести: уточнення цілей і завдань інвестиційної політики; постійне вдосконалення управління інвестиційною діяльністю для уточнення перспектив розвитку; запровадження методики аналізу ефективності інвестицій; оптимізація співвідношення власних і залучених коштів до рівня 70:30 – 80:20; автоматизація процесів інвестиційної діяльності; покращення структури капіталовкладень; аналіз та оцінка ризиків під час реалізації проєктів; фокусування зусиль на скороченні

термінів впровадження проєктів; наукове обґрунтування проєктів і контроль за їх реалізацією.

В цілому запровадження інвестиційної діяльності в 2022 році призвело до загального покращення економічних показників дохідності підприємства, нарощення чистих прибутків, які підприємство може реінвестувати в розвиток.

Таблиця 2.10

Основні показники ефективності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022 - 2024 рр.

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Темп приросту	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
Чистий дохід	3334901	5108879	6135550	1773978	1026671	53,19	20,10
Повні витрати	3178137	4934088	5733445	1755951	799357	55,25	16,20
Витрати на 1 грн. доходів	0,95	0,97	0,93	0,01	-0,03	1,34	-3,24
Чистий фінансовий результат	207611	255062	308514	47451	53452	22,86	20,96
Рентабельність продукції, %	6,53	5,17	5,38	-1,36	0,21		
Рентабельність активів, %	18,16	13,90	11,29	-4,26	-2,62		
Рентабельність власного капіталу, %	41,73	28,34	25,27	-13,38	-3,07		

Джерело: побудовано на основі даних [56]

Позитивною тенденцією є стрімке зростання чистого доходу із 3334901 тис. грн. у 2022 році до 6135550 тис. грн. у 2024 році (зростання у 2023 році становило 53,19%, а в 2024 році – 20,1%). Динаміка зміни доходу, собівартості і чистого фінансового результату ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» наведена на рис. 2.7.

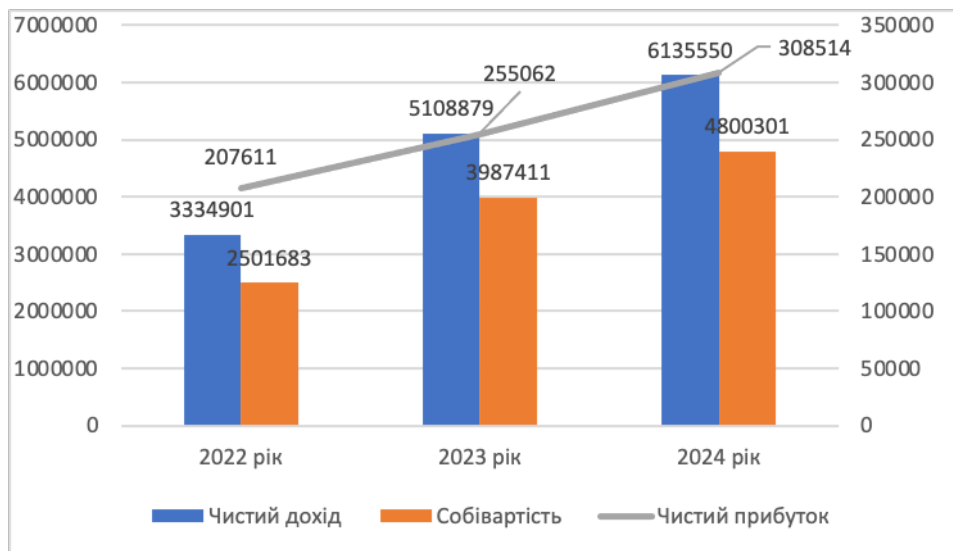

Рис. 2.7. Динаміка основних фінансових результатів ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022 - 2024 рр., тис. грн.

Джерело: побудовано на основі даних [56]

Позитивною динамікою є зростання чистого фінансового результату діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» із 207611 тис. грн. у 2022 р. до 308514 тис. грн. в 2024 р. В 2023 році темпи зростання чистого прибутку становили 22,86%, а в 2024 році – на 20,96%.

Позитивним є зменшення повних витрат на 1 грн. доходів із 0,95 у 2022 році до 0,93 у 2024 році, що свідчить про зменшення повних витрат на 1 грн. чистого доходу.

Рентабельність продукції спадає із 6,53% у 2022 році до 5,38% у 2024 році. Рентабельність активів та власного капіталу має тенденцію до скорочення в 2024 році. Хоча рентабельність власного капіталу і має досить високе значення – 25,27% в 2024 році.

На основі аналізу основних показників можна відмітити наступні тенденції:

- чистий дохід має позитивну тенденцію до зростання;
- позитивним є збільшення чистого прибутку;
- показники рентабельності мають достатні значення, хоча в динаміці і мають спадаючу тенденцію.

Інвестиційний потенціал підприємства можна оцінити як високий, оскільки:

- ринок автозапчастин є перспективним та демонструватиме зростання в найближчий час;
- за 2022-2024 підприємство активно розвивається та нарощує чисті доходи майже вдвічі;
- чистий прибуток зростає, отже підприємство може його реінвестувати в інвестиційний проєкт розвитку;
- капітал підприємства має оптимальні співвідношення власного та позикового капіталу, існує перспектива довгострокового залучення позикового капіталу ззовні;
- чисельність персоналу в умовах воєнного стану значно зростає, що вказує на динамічний розвиток підприємства та перспективу його зростання та масштабування в майбутньому.

Основним напрямком вдосконалення інвестиційної діяльності буде запропоновано розробити інвестиційним проєкт із врахуванням всіх ризиків та дисконтуванням доходів. Вважаю інвестиційним проєкт є більш точним методом прогнозування ефективності та окупності вкладених коштів.

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДАЛІС АУТОМОТІВ ГРУП»

3.1. Розробка та управління інвестиційним проєктом підприємства

Інвестиційна діяльність підприємства передбачає визначення доцільності вкладення в нього тимчасово вивільнених грошових коштів, тобто аналіз можливості використання інвестиційних ресурсів в умовах невизначеності конкурентного середовища дозволяє прийняти зважене рішення та ефективно його реалізувати. Відповідно до різних рівнів господарського управління: макро-, мезо- та макрорівнів, конкретні інвестиційні рішення дозволяють визначити шляхи досягнення поставлених соціально-економічних цілей і завдань, що, в комплексі, забезпечує раціональне поєднання інвестиційних стратегій розвитку й тактики прийняття управлінських рішень як найважливішого джерела економічного зростання.

Для того, щоб ці прогресивні цілі інвестиційної стратегії і важливі складові її ефективності було реалізовано, потрібно всіма можливими засобами нарощувати й підтримувати інтелектуальний потенціал інвестиційної діяльності, стимулювати підвищення його творчої віддачі, реконструювати старий господарський механізм і створити новий, який зробив би процес впровадження досягнень науково-технічного прогресу життєво необхідним і тому вигідним обом сторонам інвестиційного процесу.

З метою вдосконалення діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» пропонуємо інвестиційний проєкт, який передбачає відкриття фулфілмент-центру.

Створення власного фулфілмент-центру – це стратегічне рішення, яке потребує ретельного планування та врахування багатьох факторів. Основними перевагами створення власного фулфілмент-центру виступають:

- оптимізація логістики – фулфілмент-центр дозволяє автоматизувати

процеси приймання, зберігання, комплектації та доставки товарів, що сприяє швидкому виконанню замовлень;

- зниження витрат – ефективне управління складськими запасами та логістикою допомагає зменшити витрати на оренду складів, персонал та транспортування;

- підвищення рівня обслуговування клієнтів – завдяки швидкій та надійній доставці покупці отримують свої замовлення без затримок, що позитивно впливає на їхню лояльність;

- гнучкість у масштабуванні – фулфілмент-центри дозволяють легко адаптуватися до змін у попиті, особливо під час сезонних піків продажів;

- зменшення ризиків – використання фулфілмент-центру допомагає уникнути проблем із затримками постачання та втратами товарів, оскільки всі процеси контролюються централізовано.

Необхідні інвестиції для відкриття фулфілмент-центру ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Інвестиції для реалізації проєкту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Інвестиції	Ціна, грн./од.	Кількість, од.	Вартість, тис. грн.
Конвеєр-система	1 050 000	2	2 100
Перевантажувач	650 000	2	1 300
Система сортування	600 000	2	1 200
Навантажувач	350 000	2	700
Мобільний офіс	400 000	2	800
Разом			6 100
Оптимізація сайту	61 000	1	61
Додаткове обладнання та устаткування	450 000	3	1 350
Разом			1 411
Загальні інвестиції			7 511

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Із даних табл. 3.1, для реалізації інвестиційного проєкту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» необхідні кошти у розмірі 7511 тис. грн. Фінансування проєкту пропонуємо за рахунок власних коштів підприємства. Оскільки, діяльність підприємства є прибутковою і чистий прибуток у 2024 році

становив 308514 тис. грн., фінансування інвестиційного проєкту відбуватиметься за рахунок чистого прибутку.

Амортизація нараховуватиметься за прямолінійним методом із розрахунку терміну реалізації обладнання.

Таблиця 3.2

Амортизація за інвестиційним проєктом ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Показник	Вартість, тис. грн.	Термін експлуатації, роки	Річні амортизаційні відрахування, тис. грн.
Конвеєр-система	2 100	5	420
Перевантажувач	1 300	5	260
Система сортування	1 200	5	240
Навантажувач	700	5	140
Мобільний офіс	800	2	400
Додаткове обладнання та устаткування	1 350	2	675
Разом			2135

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Отже, перші 2 роки реалізації інвестиційного проєкту амортизаційні відрахування становитимуть 2135 тис. грн., а починаючи з 3 року реалізації проєкту лише 1060 тис. грн. Оскільки, нормативний термін експлуатації мобільного офісу та додаткового устаткування складає 2 роки.

Для реалізації інвестиційного проєкту необхідно залучити додатковий персонал:

- адміністратор фулфілмент-центру, який виконуватиме операційні функції;
- бухгалтер, який виписуватиме рахунки на оплату;
- логіст – забезпечуватиме роботу транспорту та постачання, відправлення замовлень;
- робітники;
- водії навантажувача;
- резервний працівник.

Таблиця 3.3

**Чисельність персоналу для забезпечення роботи інвестиційного
проєкту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»**

Назва посади	Чисельність
Адміністратор	1
Бухгалтер	1
Старший логіст	1
Менеджер по роботі з клієнтами	2
Логіст	3
Водій	3
Диспетчер	2
Робітник складу	6
Резервний працівник	1
Разом	20

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Із табл. 3.3, необхідний додатковий персонал для забезпечення роботи фулфілмент-центру становить 20 осіб. Працівники управління – 3 особи, виробничий персонал – 10 осіб, додатковий персонал – 7 осіб. Розрахуємо необхідний фонд оплати праці для функціонування фулфілмент-центру в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

**Планова заробітна плата працівників фулфілмент-центру ТОВ «Даліс
Аутомотів Груп»**

Посада	Чисельність, осіб	Місячна з/п, грн.	Фонд оплати праці, тис. грн.				
			2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
Адміністратор	1	30 000	180	360	360	360	360
Бухгалтер	1	25 000	150	300	300	300	300
Старший логіст	1	25 000	150	300	300	300	300
Менеджер по роботі з клієнтами	2	20 000	240	480	480	480	480
Логіст	3	20 000	360	720	720	720	720
Водій	3	18 000	324	648	648	648	648
Диспетчер	2	15 000	180	360	360	360	360
Робітник складу	6	15 000	540	1 080	1 080	1 080	1 080
Резервний працівник	1	15 000	90	180	180	180	180
Разом	20		2 214	4 428	4 428	4 428	4 428

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Планується, що діяльність фулфілмент-центру розпочнеться із другого півріччя 2025 року, тому на 2025 рік заробітна плата нараховується лише за 6 місяців роботи. Постійний фонд оплати праці становитиме 4428 тис. грн. щорічно із 2026 року.

Таблиця 3.5

Постійні витрати проекту фулфілмент-центру ТОВ «Даліс Аутомотів
Груп»

Основні показники	Норматив, грн./міс.	Річні витрати, тис. грн.				
		2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
Орендні витрати	45 000	270	540	540	540	540
Витрати на зв'язок	1 200	7	14	14	14	14
Підтримка сайту	2 000	12	24	24	24	24
Сервісне обслуговування устаткування	3 000	18	36	36	36	36
Витрати на навчання	10 000	60	120	120	120	120
Маркетингові витрати	15 000	90	180	180	180	180
Поточні витрати	12 000	72	144	144	144	144
Всього		529	1 058	1 058	1 058	1 058

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Постійні витрати за проектом включатимуть витрати на оренду, зв'язок, маркетингові витрати, витрати на сервісне обслуговування устаткування, витрати на навчання, роботу сайту. Постійні витрати у перший рік становитимуть 529 тис. грн., починаючи з другого року реалізації проекту – по 1058 тис. грн.

Таблиця 3.6

Змінні витрати проекту фулфілмент-центру ТОВ «Даліс Аутомотів
Груп», тис. грн.

Основні показники	Норматив	2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
Умовно-змінні витрати, тис. грн.	65%	5 095	10 189	10 189	10 189	10 189
Просування	5%	392	784	784	784	784
Витратні матеріали	3%	235	470	470	470	470
Комісійні партнерам	7%	549	1 097	1 097	1 097	1 097
Собівартість	40%	3 135	6 270	6 270	6 270	6 270
Змінна частина ФОП	10%	784	1 568	1 568	1 568	1 568

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Змінні витрати за проектом складають 65%: в 2025 році – 5095 тис. грн., наступні роки – по 10189 тис. грн. собівартість має найвищу частку в структурі змінних витрат – 40%, змінна частина ФОП складає 10% від загальних витрат.

Наступним етапом є визначення обсягу обробки замовлень фулфілмент-центру, середньої ціни та чистого доходу. Дані показники наведено в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Плановий обсяг замовлень та доходів інвестиційного проекту ТОВ
«Даліс Аутомотів Груп»

Основні показники	2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
Плановий обсяг замовлень	12 000	20 000	20 000	24 000	28 000
Вартість виконання замовлення	850	892,50	937,13	983,98	1033,18
Чистий дохід, тис. грн.	10 200	17 850	18 743	23 616	28 929

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Планується, що в 2025 році працівниками фулфілмент-центру буде оброблено та виконано 12000 замовлень, при чому середня ціна виконаного замовлення становитиме 850 грн. В 2026 році буде оброблено 20000 замовлень із постійним зростанням до 28000 замовлень в 2029 році. Планується зростання цін на виконання замовлення на 5% щорічно, до 2029 року середня ціна становитиме 1033,18 грн.

Формування грошового потоку за інвестиційним проектом наведено в табл. 3.8.

Чистий грошовий потік інвестиційного проекту формується на основі чистого прибутку та амортизаційних відрахувань. Чистий прибуток за розробленим інвестиційним проектом в 2025 році становитиме 1937 тис. грн. із зростанням до 10868 тис. грн. у 2029 році. Чистий грошовий потік інвестиційного проекту в 2025 році складе – 3005 тис. грн., а на кінець 2029 року – 11928 тис. грн.

Формування грошового потоку інвестиційного проєкту фулфілмент-центру ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Основні показники	2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
Інвестиції	7 511				
Чистий дохід	10 200	17 850	18 743	23 616	28 929
Умовно-змінні витрати	5 095	10 189	10 189	10 189	10 189
Постійні витрати	2 743	5 486	5 486	5 486	5 486
Загальні витрати	7 838	15 675	15 675	15 675	15 675
Фінансовий результат до сплати податків	2 362	2 175	3 067	7 940	13 254
Податок на прибуток	425	391	552	1 429	2 386
Чистий фінансовий результат	1 937	1 783	2 515	6 511	10 868
Амортизація	1 068	2 135	1 329	1 060	1 060
Чистий грошовий потік	3 005	3 918	3 844	7 571	11 928

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Наступним етапом дослідження є оцінка ефективності інвестиційного проєкту та його чутливості до зміни обсягу виконаних замовлень та зростання витрат.

3.2. Інвестиційне забезпечення та оцінка ефективності інвестиційного проєкту

Фінансування інвестиційного проєкту – відкриття фулфілмент-центру ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» відбуватиметься за рахунок чистого прибутку підприємства за 2024 рік, організаційне забезпечення – за рахунок залучення додаткового персоналу.

Грошовий потік проєкту формується за рахунок чистого прибутку та амортизаційних відрахувань. Ставка дисконтування за проєктом становитиме 35%.

Грошові потоки інвестиційного проекту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп»

Основні показники	2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
Інвестиції	7511				
Чистий грошовий потік	3005	3918	3844	7571	11928
Коефіцієнт дисконтування	0,7407	0,5487	0,4064	0,3011	0,2230
Дисконтований грошовий потік	2225,61	2149,88	1562,26	2279,36	2660,10
Дисконтований грошовий потік за накопиченим підсумком	2225,61	4375,49	5937,75	8217,10	10877,20
Дисконтований грошовий потік за накопиченим підсумком за мінусом інвестицій	-5285,39	-3135,51	-1573,25	706,10	3366,20

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

Проведемо оцінку ефективності інвестиційного проекту за наступними показниками. Чиста поточна вартість (NPV) проекту:

$$NPV = \sum_{t=1}^t \frac{CF_t}{(1+d)^t} - I \quad (3.1)$$

де CF_1, CF_2, \dots, CF_k – грошові потоки інвестиційного проекту,

d – ставка дисконту (35%),

I – інвестиції в проєкт.

$$NPV = \left(\frac{3005}{(1+0,35)^1} + \frac{3918}{(1+0,35)^2} + \frac{3844}{(1+0,35)^3} + \frac{7571}{(1+0,35)^4} + \frac{11928}{(1+0,35)^5} \right) - 7511 = 10877,2 - 7511 = 3366,2$$

Термін окупності (PB):

$$PB = \frac{IC}{P_k} = \frac{7511}{(3005+3918+3844+7571+11928)/5} = 1,24 \text{ року або 1 рік 3 місяці}$$

де P_k – середньорічний грошовий потік.

Дисконтований термін окупності інвестиційного проекту будемо розраховувати за чистим грошовим потоком за накопиченим підсумком із даних табл. 3.3. На кінець 2027 року від'ємний потік – -1573,26 тис.грн., який буде покрито в 2028 році. Відповідно:

$$DPB = 3\text{роки} + \frac{1573,26}{24991382279,36} * 12 = 3\text{роки}_8\text{місяців}$$

Індекс доходності (PL):

$$PL = \left[\sum_{t=1}^t \frac{CF_t}{(1+d)^t} \right] / IC \quad (3.2)$$

$$PL = \frac{2225,61 + 2149,88 + 1562,26 + 2279,36 + 2660,1}{7511} = \frac{10877,2}{7511} = 1,45$$

Внутрішня норма доходності:

$$IRR = i_1 + (i_2 - i_1) * \frac{NPV_{i1}}{NPV_{i1} - NPV_{i2}} \quad (3.3)$$

Для визначення внутрішньої норми доходності обираємо дві ставки дисконтування за яких інвестиційний проєкт буде мати додатне та від'ємне значення NVP. За даним проєктом ставки становитимуть 35% та 60%.

NVP за ставкою дисконтування 35%:

$$NPV_{35} = \left(\frac{3005}{(1+0,35)^1} + \frac{3918}{(1+0,35)^2} + \frac{3844}{(1+0,35)^3} + \frac{7571}{(1+0,35)^4} + \frac{11928}{(1+0,35)^5} \right) - 7511 = 10877,2 - 7511 = 3366,2$$

NVP за ставкою дисконтування 60%:

$$NPV_{60} = \left(\frac{3005}{(1+0,6)^1} + \frac{3918}{(1+0,6)^2} + \frac{3844}{(1+0,6)^3} + \frac{7571}{(1+0,6)^4} + \frac{11928}{(1+0,6)^5} \right) - 7511 = 6639,57 - 7511 = -871,43$$

Внутрішня норма доходності розробленого інвестиційного проєкту становитиме:

$$IRR = 0,35 + (0,6 - 0,35) * \frac{3366,2}{3366,2+871,43} = 0,5486 \text{ або } 54,86\%$$

Розраховані показники ефективності інвестиційного проекту зведемо до таблиці 3.10

Таблиця 3.10

Показники ефективності інвестиційного проекту ТОВ «Даліс
Аутомотів Груп»

Показник	Значення
NPV (Net Present Value)	3366,20 тис. грн.
PB (Payback period)	1 рік 3 місяці
DPB (Discounted payback period)	3 роки 8 місяців
PL (Profit and Loss)	1,45
IRR (Internal Rate of Return)	54,86%
r	35%

Джерело: побудовано на основі власних досліджень

За розрахованими показниками ефективності інвестиційного проекту зробимо наступні висновки:

- чиста приведена вартість проекту становить 3366,2 тис. грн., значення вище 0, що вказує на прибутковість інвестиційного проекту;
- індекс дохідності складає 1,45, значення більше 1, що вказує на ефективність проекту;
- термін окупності проекту – 1 рік і 3 місяці, дисконтований термін окупності – 3 роки і 8 місяців; при терміні реалізації проекту 5 років. Термін окупності менший, ніж термін реалізації, що вказує на доцільність проекту;
- внутрішня норма дохідності проекту 54,86% і є вищою за ставку дисконтування (35%). Тобто, проект буде окуповуватися при ставці 54,86%.

Всі розраховані показники вказують на ефективність та окупність розробленого інвестиційного проекту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп».

З метою визначення впливу обсягу обробки замовлень та змінних витрат на ефективність проекту проведемо оцінку чутливості інвестиційного проекту до зміни обсягу замовлень та витрат від +30% до -30%.

Показниками для аналізу чутливості інвестиційного проекту обрано:

1. Динаміка зміни обсягу замовлень.
2. Динаміку зміни витрат.

Таблиця 3.11

Аналіз чутливості інвестиційного проекту ТОВ «Даліс Аутомотів
Груп»

Зміна обсягу замовлень		Зміна витрат	
Зміна обсягу, %	NPV, тис. грн.	Зміна витрат, %	NPV, тис. грн.
-30	-6111,57	-30	10498,78
-20	-2952,19	-20	8121,38
-10	207,19	-10	5743,98
0	3366,2	0	3366,2
10	6525,95	10	989,17
20	9685,33	20	-1388,23
30	12844,71	30	-3765,63

Джерело: побудовано автором на основі власних розрахунків

1. Чутливість NPV інвестиційного проекту до зміни витрат зобразимо на рис. 3.1.

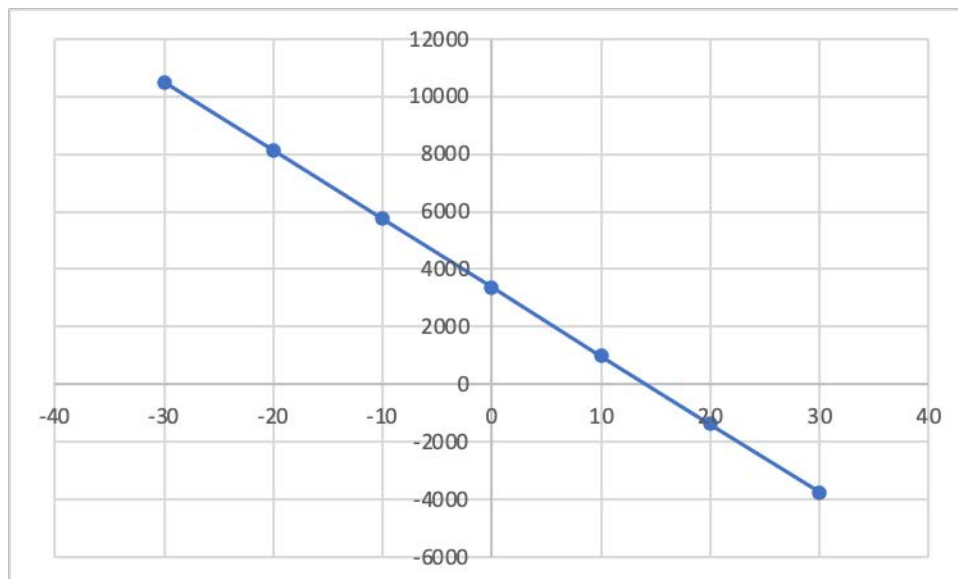

Рис. 3.1. Чутливість NPV інвестиційного проекту відкриття фулфілмент-центру до зміни витрат, %

Джерело: побудовано автором на основі власних розрахунків

Оцінка зміни витрат проводилася у діапазоні від зростання на 30% до зменшення витрат на 30%. Відповідно до проведених розрахунків необхідно зазначити, що розроблений проєкт є чутливим до зміни витрат. Так, при збільшенні витрат на 20% NPV проєкту становитиме -1388,23 тис. грн., при збільшенні на 30% – збитки за проєктом складуть 3765,63 тис. грн. При зростанні витрат на 10% при збереженні всіх інших умов проєкт залишатиметься прибутковим і 20% NPV проєкту становитиме 989,17 тис. грн.

Розрахунки показують, що при зростанні витрат на 20% NPV проєкту буде від'ємним, тобто проєкт чутливий до зростання витрат.

2. Чутливість NPV інвестиційного проєкту до зміни обсягів обробки замовлень фулфілмент-центру. Прогноз зміни обсягів діяльності також проводився в діапазоні від зростання на 30% до спадання на 30%. Значення NPV інвестиційного проєкту за встановленими даними складає 3366,2 тис. грн.

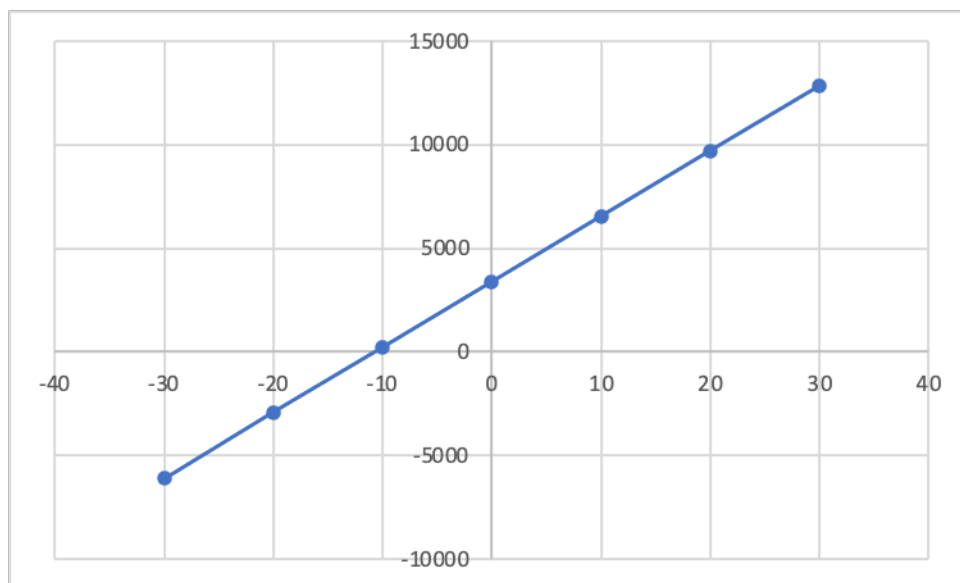

Рис. 3.2. Чутливість NPV інвестиційного проєкту відкриття фулфілмент-центру до зміни обсягу замовлень, %

Джерело: побудовано автором на основі власних розрахунків

На рис 3.2 наведено графік залежності NPV інвестиційного проєкту від зміни обсягів обробки замовлень. Проведені розрахунки показують, що за

умов зменшення обсягів діяльності на 10% проєкт залишається прибутковим (NPV складає 207,19 тис. грн.). За умови зменшення обсягів на 20% NPV проєкту буде негативним (-2952,19 грн.), тобто розроблений варіант проєкту вказує на чутливість до зміни обсягів діяльності на 20%.

Ризиковість реалізації проєкту оцінимо на основі розрахунку зміни коефіцієнта дисконтування на 50%

Таблиця 3.12

Оцінка ризику інвестиційного проєкту відкриття фулфілмент-центру

Зміна ставки дисконтування	NPV, тис. грн.
10%	2546,17
20%	1818,8
30%	1171,33
40%	592,79
50%	73,97
\bar{X}	1240,61
σ^2	764861,99
σ	874,56
ν	70,49

Джерело: побудовано автором на основі власних розрахунків

Середнє квадратичне відхилення:

$$\sigma = \sqrt{764861,99} = 874,56$$

Коефіцієнт варіації:

$$\nu = \frac{874,56}{1240,61} \times 100\% = 70,49\%$$

Значення коефіцієнту варіації можуть варіюватися у діапазоні від 0 до 100%. Для оцінки результатів рекомендується використовувати наступну шкалу оцінки значень коефіцієнту варіації: до 10% – слабка мінливість, 10-25% середня мінливість, вище 25% – висока мінливість.

Отже, ризик проєкту відкриття фулфілмент-центру до ставки дисконтування є досить високим, залежність зміни ставки дисконтування до NPV складає 70,49%. Зростання ставки дисконтування на 50% призведе до зростання NPV на 70,49%.

В цілому розроблений інвестиційний проєкт є прибутковим та окупним для підприємства. В перспективі фулфілмент-центр принесе переваги підприємству у швидкості обробки та відправлення замовлень клієнтів, зниженні логістичних витрат, зростання довіри та лояльності клієнтів, що в цілому підвищить імідж підприємства на ринку продажу автозапчастин.

ВИСНОВКИ

Інвестиційний проєкт – це документ, який розкриває зміст та умови реалізації процесу інвестування для досягнення поставлених цілей (розвиток техніко-технологічної бази виробництва чи діяльності, організація виготовлення нової продукції, здійснення нових методів і форм організації діяльності) при встановлених ресурсних обмеженнях. Управління інвестиційним проєктом слід розуміти як процес організації, планування та координації матеріальних, фінансових, людських та інших ресурсів протягом усього його життєвого циклу, спрямований на досягнення поставлених цілей.

Метою економічного оцінювання інвестування є визначення потенційної можливості підприємства реалізувати певний проєкт, а також всіх економічних наслідків проєкту з метою обґрунтування рішень про доцільність фінансування та ефективність інвестування. Економічне оцінювання інвестиційного проєкту передбачає аналізування структури та величини всіх доходів, витрат, прибутків, грошових потоків; формування прогнозних фінансових звітів; визначення впливу проєкту на фінансово-майновий стан підприємства; аналізування ризику і чутливості проєкту та оцінювання його економічної ефективності.

Ринок автозапчастин демонструє позитивний розвиток у 2024 році, що обумовлено зростанням кількості імпортованих вживаних автомобілів, погіршенням технічного стану частини транспортних засобів, незадовільною якістю доріг та загальним відновленням після значного спаду у 2022 році. Основними постачальниками ключових вузлів та агрегатів є країни-виробники автомобілів, такі як Німеччина, Японія, Південна Корея, Чехія та інші. Найбільші обсяги продаж на ринку автозапчастин займає Есо-Автотехнікс – 9677581 тис. грн. та найбільші прибутки – 1792326 тис. грн. однак дане підприємство має найнижчі темпи зростання обсягів продаж – 28% та зменшення чисельності на 5,17%. Найближчим та найбільш сильним конкурентом для Даліс Аутомотів Груп виступає Inter Cars Ukraine, яке має

найвищі темпи зростання обсягів продаж за 2022-2024 роки – 85,75% (Даліс Аутомотів Груп – 83,98%) та зростання чисельності на 324 особи, або на 86,4%. Стійкий фінансовий стан ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» та сприятливі тенденції на ринку продаж автозапчастин дають змогу здійснювати інвестиційну діяльність підприємства, що передбачає вибір об'єкту інвестування.

Спеціалісти ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» здійснили комплексну оцінку ефективності усіх п'яти варіантів реалізації проекту по таким показникам як чиста теперішня вартість, чистий річний дохід, внутрішня норма дохідності, індекс дохідності, недисконтований та дисконтований періоди окупності та середній рівень дохідності інвестицій. З розглянутих варіантів, варіанти 4 та 1 є найкращим за таким ключовим показником як чиста теперішня вартість (NPV), варіант 3 – взагалі не продукує позитивного значення, а варіанти 2 і 5 мають позитивне значення, але його величина є недостатньою. Отже, подальший вибір між проектами 4 і 1 було зведено до порівняння за індексом дохідності (PI), внутрішньою нормою дохідності (IRR) та періодами окупності (PB, DPB). За даними показниками обрано перший проєкт.

Інвестиційний потенціал ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» можна оцінити як високий, оскільки:

- ринок автозапчастин є перспективним та демонструватиме зростання в найближчий час;
- за 2022-2024 підприємство активно розвивається та нарощує чисті доходи майже вдвічі;
- чистий прибуток зростає, отже підприємство може його реінвестувати в інвестиційний проєкт розвитку;
- капітал підприємства має оптимальні співвідношення власного та позикового капіталу, існує перспектива довгострокового залучення позикового капіталу ззовні;
- чисельність персоналу в умовах воєнного стану значно зростає,

що вказує на динамічний розвиток підприємства та перспективу його зростання та масштабування в майбутньому.

З метою вдосконалення діяльності ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» пропонуємо інвестиційний проєкт, який передбачає відкриття фулфілмент-центру. Для реалізації проєкту необхідні інвестиції у розмірі 7511 тис. грн. Фінансування проєкту запропоновано за рахунок власних коштів підприємства (оскільки, діяльність підприємства є прибутковою і чистий прибуток у 2024 році становив 308514 тис. грн.). Необхідний додатковий персонал для забезпечення роботи фулфілмент-центру становить 20 осіб. Працівники управління – 3 особи, виробничий персонал – 10 осіб, додатковий персонал – 7 осіб. Чистий прибуток за розробленим інвестиційним проєктом в 2025 році становитиме 1937 тис. грн. із зростанням до 10868 тис. грн. у 2029 році.

Розраховані показники ефективності інвестиційного проєкту ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» є позитивними:

- чиста приведена вартість проєкту становить 3366,2 тис. грн., значення вище 0, що вказує на прибутковість інвестиційного проєкту;
- індекс дохідності складає 1,45, значення більше 1, що вказує на ефективність проєкту;
- термін окупності проєкту – 1 рік і 3 місяці, дисконтований термін окупності – 3 роки і 8 місяців; при терміні реалізації проєкту 5 років. Термін окупності менший, ніж термін реалізації, що вказує на доцільність проєкту;
- внутрішня норма дохідності проєкту 54,86% і є вищою за ставку дисконтування (35%). Тобто, проєкт буде окуповуватися при ставці 54,86%.

Отже, розроблений інвестиційний проєкт є прибутковим та окупним для підприємства. В перспективі фулфілмент-центр принесе переваги підприємству у швидкості обробки та відправлення замовлень клієнтів, зниженні логістичних витрат, зростання довіри та лояльності клієнтів, що в цілому підвищить імідж підприємства на ринку продажу автозапчастин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. за ред. д-ра екон. наук, проф. Кузнецова Е. А Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 421 с.
2. Аналіз ринку автозапчастин в Україні. 2024 рік. URL: <https://proconsulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-avtozapchastej-v-ukraine-2024-god>
3. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи : зб. тез доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 08 груд. 2022 р. / редкол.: Кравченко М. О. та ін. ; уклад.: О. В. Гук. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 290 с.
4. Бланк І. О., Гуляєва Н. М., Вавдійчик І. М. Інвестиційний менеджмент : підручник : у 3 ч. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 387 с.
5. Васьківська К. В., Децик О. І. Інвестиційна діяльність суб'єктів підприємництва в системі бізнес-адміністрування : монографія / за заг. ред. К. В. Васьківської. Львів : Галич-Прес, 2019. 191 с.
6. Ватаманюк-Зелінська У. З., Дербіна Р. В. Інвестування бізнесу у Львівському регіоні в період війни. *Проблеми економіки*. 2022. № 3. С. 98-103.
7. Віблій П. І., Горбова Х. В. Економічна ефективність інвестиційної діяльності корпоративних структур : монографія. Львів : Сполом, 2018. 182 с.
8. Гацько А. Ф. Інноваційно-інвестиційна діяльність та розвиток потенціалу конкурентоспроможності підприємств : монографія. Харків : Смугаста типографія, 2018. 333 с.
9. Грибовська Ю. М. Облік і оподаткування інвестиційно-інноваційної діяльності : навч. посіб. Київ : Кондор, 2019. 364 с.
10. Губарева І. О., Косс А. В., Марущенко О. О. Стан і тенденції досліджень з управління проектними ризиками. *Бізнес Інформ*. 2023. № 9. С.

255-262.

11. Гуляєва Н. М., Вавдійчик І. М. Інвестиційний менеджмент: методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 288 с.

12. Давиденко Н. М., Скрипник Г. О. Інвестування : підручник. Київ : Ямчинський О. В., 2021. 459 с.

13. Деньга С. М. Управління ефективністю інвестиційної діяльності: методологія, інформаційно-аналітичне забезпечення : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2020. 454 с.

14. Економічна статистика. Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

15. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Верховна Рада України : веб-сайт. URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 16.02.2025).

16. Захарченко В. І., Ковтуненко К. В., Лаптева В. В. Інноваційно-інвестиційний менеджмент : навч. посіб. Одеса : Гельветика, 2019. 147 с.

17. Інвестиційна діяльність : навч. посіб. / В. В. Жебка [та ін. Київ : Дельта : Терещенко Є. Д., 2023. 254 с.

18. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. (практикум) / С. В. Качула та ін. Дніпро : Монолит, 2022. 203 с.

19. Інвестиційно-інноваційний розвиток підприємницької діяльності в Україні : монографія / за ред. В. Г. Федоренка. Київ : ДКС ЦЕНТР, 2019. 429 с.

20. Інвестиційне кредитування : навч. посіб. / Б. І. Пшик, М. Жуковські, І. Тяжкороб, А. Стасишин, Р. Олейнюк, І. Скібінська-Фабровська, О. Сідельник, В. Фостяк; ред.: Б. І. Пшик. Київ : ГАЛИЧ-ПРЕС, 2023. 371 с.

21. Інвестиційний аналіз бізнес-проектів : навч. посіб. / Трусова Н. В. та ін. Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2019. 328 с.

22. Кавецький В. В., Буреннікова Н. В. Управління ефективністю

інвестицій промислових підприємств: сутність та особливості врахування потреб стекхолдерів : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2022. 211 с.

23. Корнеєва Ю. В. Державне регулювання інвестиційної діяльності : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 619 с.

24. Кухта П. В. Інвестиційний менеджмент : навчальний посібник. К. : Видавництво “Наукова столиця”, 2019. 302 с.

25. Левандівський О. Т. Організаційно-економічні засади інвестиційної діяльності : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», 2020. 347 с.

26. Лохман Н. В., Берідзе Т. М., Пасічник Н. В. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: практичний досвід : монографія. Кременчук : Щербатих О. В., 2017. 266 с.

27. Маковоз О. С. Економічний захист результатів інвестиційної діяльності підприємств та об’єднань: стратегії, механізми та інструментарій : монографія. Харків : Смугаста типографія, 2018. 313 с.

28. Маркіна І. А., Марчишинець С. М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного потенціалу промислової сфери: національні та глобалізаційні аспекти : монографія. Полтава : Астроя, 2020. 276 с.

29. Мельник В. М., Руденко В. В. Вплив фіскального механізму на інвестиційний розвиток суб’єктів господарювання у країнах ЄС і в Україні. *Проблеми економіки*. 2022. № 2. С. 145-162.

30. Менеджмент і адміністрування : підруч. / Н. М. Терлецька, Ю. О. Терлецька, В. Ю. Грунтковський, Г. М. Поченчук, В. М. Запихляк, В. І. Кравець, Б. Д. Сторощук, А. А. Антохов, Л. Л. Клевчій, Т. Р. Заволічна. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. 683 с.

31. Менеджмент: Інноваційний аспект : монографія / за заг. ред. проф. Л. В. Марценюк. Дніпро : Журфонд, 2022. 135 с.

32. Менеджмент та інновації: теорія і практикум : навч. посіб. / О. І. Карий та ін. Львів : Растр-7, 2020. 297 с.

33. Мироненко Є. В., Волошина О. О., Шубна О. В. Управління

інноваційно-інвестиційною діяльністю : практикум. Краматорськ : ДДМА, 2018. 71 с.

34. Нечаєва І. А., Коляда К. Г., Пуліна Т. В. Методика оцінки інвестиційної привабливості ІТ-підприємства за допомогою показників аналізу акцій та інтегрального показника інвестиційної привабливості. *Інвестиції: практика та досвід*, 2018. № 19. С. 41-45.

35. Нечаєва І.А., Оболадзе А.Н. Багатофакторна модель оцінки інвестиційної привабливості підприємства. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Серія «Економіка» №7(2), 2020. URL: [https://doi.org/10.52566/msu-econ.7\(2\).2020.8-21](https://doi.org/10.52566/msu-econ.7(2).2020.8-21) (дата звернення: 18.02.2025).

36. Олександренко І. В. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності регіонів України. *Бізнес Інформ*. 2021. № 11. С. 197-204.

37. Овчаренко Т. С., Степанова А. А. Методичні підходи щодо визначення інвестиційної привабливості галузей України. *Молодий вчений*. 2017. № 5. С. 684-689.

38. Панченко В. А., Панченко О. П. Управління інвестиційною діяльністю підприємств. *Бізнес Інформ*. 2023. № 2. С. 62-67.

39. Подольчак Н. Ю., Дзюра Ю. М. Державне регулювання та розвиток інвестиційної діяльності : монографія. Львів : Растр-7, 2021. 228 с.

40. Пономарьов О. С. Пріоритети інноваційної орієнтації інвестиційної діяльності суб'єктів бізнесу: механізми, системи, інструментарій : монографія. Харків : Смугаста типографія, 2018. 320 с.

41. Просович О. П. Інвестиційний менеджмент : практикум. Львів : Растр-7, 2024. 110 с.

42. Прохорова В. В., Чобіток І. О. Форсайтно-інноваційний механізм управління підприємствами в умовах цифровізації: теоретичні аспекти. *Бізнес Інформ*. 2023. № 2. С. 78-85.

43. Рижикова Н. І. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств та об'єднань: стратегії, механізми та інструментарій : монографія. Харків : Смугаста типографія, 2017. 400 с.

44. Розвиток інноваційної бізнес-діяльності в умовах зеленої економіки : монографія / С. Г. Батажок та ін. ; за заг. ред. О. А. Шуст. Біла Церква : БНАУ, 2023. 492 с.

45. Семенова В. Г., Павлова О. А. Роль інноваційно-інвестиційної діяльності у збільшенні прибутку підприємства. *Наук. вісн./Одес. нац. екон. ун-т.* 2022. № 9/10. С. 118-123.

46. Скоробогатова Н. Є., Дорошенко О. С. Імпорт-інвестування: світовий досвід та перспективи застосування в Україні. *Екон. вісн. Нац. техн. ун-ту України «КПІ»* : зб. наук. пр. 2022. Вип. 23. С. 68-76.

47. Смітюх А. В. Правові основи інвестиційної діяльності : підручник. Одеса : Фенікс, 2020. 76 с.

48. Теоретико-методологічні засади інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні : монографія / за ред. В. Г. Федоренка. Київ : ДКС Центр, 2018. 442 с.

49. Черваньов Д. М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2003. 622 с.

50. У 2023 році перед нами світанок індустрії автозапчастин. URL: <https://ua.lixin-truckparts.com/news/2023-65141659.html>

51. Унинець-Ходаківська В. П. Особливості управління інвестиційно-інноваційними проєктами. *Актуал. проблеми інновац. економіки.* 2021. № 1. С. 67-72.

52. Управління інвестиційною діяльністю в системі фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств : монографія / О. О. Нестеренко та ін. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. 236 с.

53. Управління ефективністю інноваційно-інвестиційної діяльності : колект. монографія / Лупенко Ю. О. та ін. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2021. 223 с.

54. Управління інвестиційною діяльністю в системі фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств : монографія / О. О. Нестеренко та ін. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. 236 с.

55. Фінанси. Практикум / І. О. Лютий та ін. Київ : Ліра-К, 2020. 351 с.

56. Фінансова звітність ТОВ «Даліс Аутомотів Груп». URL: https://clarity-project.info/edr/41160309/yearly-finances?current_year=2024
57. Фінансова звітність ТОВ «Омега-Автопоставка». URL: <https://clarity-project.info/edr/33010822/yearly-finances>
58. Фінансова звітність ТОВ «Есо-Автотехнікс». URL: <https://clarity-project.info/edr/30721457/yearly-finances>
59. Фінансова звітність ТОВ «Inter Cars Ukraine». URL: <https://clarity-project.info/edr/30865632/yearly-finances>
60. Шкарлет С. М., Мініна О. В., Шадура-Никипорець Н. Т. Інвестиційна діяльність підприємства : навч. посіб. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 151 с.
61. Шульга О. А. Проектний та інвест-менеджмент : курс лекцій. Київ : Компринт, 2021. 187 с.
62. Alieva N. Economic and mathematical modeling of the innovation process. *Екон. вісн. Донбасу*. 2021. № 4. С. 29-32.
63. Bradul A., Varava L., Turylo A., Dashko I., Varava A. Forecasting the effectiveness of the enterprise to intensify innovation and investment development, taking into account the financial component of economic potential. *Eastern-Europ. J. of Enterprise Technologies*. 2021. № 4/13. С. 89-100.
64. Ivanova N., Kucherenko D., Kuznetsova T., Hurzhyi N., Lutay L. Startup as a strategic component of the development of the creative economy of Ukraine. *Фінанс.-кредит. діяльність: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр.*. 2021. Вип. 5. С. 389-398.
65. Mihus I., Akimova L., Akimov O., Laptev S., Zakharov O., Gaman N. Influence of corporate governance ratings on assessment of non-financial threats to economic security of joint stock companies . *Фінанс.-кредит. діяльність: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр.*. 2021. Вип. 6. С. 223-237.
66. Ozarko K., Chelombytko V. Problems of management risks of informative providing of realization of innovations. *Екон. вісн. Донбасу*. 2022. № 4. С. 105-109.

67. Prokhorova V. V., Yukhman Y. V. Dominant impact of structural transformation of the economy of Ukraine on the efficiency of the investment potential development of enterprises under conditions of uncertainty. *Проблеми економіки*. 2022. № 3. С. 62-69.

68. Rubakha M., Popivniak Yu., Paslavskaya R., Teslia S., Petyk M. Modeling the influence of economic environment factors on the market value of corporations: an example of Ukraine. *Фінанс.-кредит. діяльність: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр.*. 2021. Вип. 5. С. 314-327.

69. Shymanovska-Dianych L., Hliebova A., Bondar-Pidhurska O. Assessment of the image of the innovative enterprise as a factor of its competitiveness in the conditions of new challenges and threats. *Економіка і регіон*. 2022. № 1. С. 66-74.

70. Yankovyi O., Yegupov Yu., Koshelok H., Yankovyi V., Chernyshova O. Comparative analysis of efficiency criteria for investment projects. *Наук. вісн. Нац. гірн. ун-ту*. 2022. № 5. С. 164-169.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зведені дані балансу ТОВ «Даліс Аутомотів Груп» за 2022-2024 роки,
тис. грн.

Актив	Код рядка	2022	2023	2024
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1978	1040	90
первісна вартість	1001	2179	2191	2191
накопичена амортизація	1002	201	1151	2101
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10492	9502	6648
Основні засоби:	1010	35430	113790	179175
первісна вартість	1011	104915	239068	353938
знос	1012	69485	125278	174763
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			79577
Усього за розділом I	1095	47900	124332	265490
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	920866	1355759	2014302
Виробничі запаси	1101	4567	5902	11579
Незавершене виробництво	1102			
Готова продукція	1103			
Товари	1104	916299	1349856	2002723
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрашування	1115			
Векселі одержані	1120			

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	107152	115790	127206
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	43258	81943	219963
з бюджетом	1135	4605	24937	17713
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8294	116115	19101
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	5905	6797	11346
Готівка	1166	3681	4080	6883
Рахунки в банках	1167	2224	2716	4463
Витрати майбутніх періодів	1170	3034	5889	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	2140	2776	58369
Усього за розділом II	1195	1095254	1710006	2468000
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	1143154	1834338	2733490
Пасив				
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	116000	116000	200000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		72900	
Капітал у дооцінках	1405			
Додатковий капітал	1410	20980	168378	95478
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	11600		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	348978	615569	925240
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	497558	899947	1220718
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Пенсійні зобов'язання	1505			

Довгострокові кредити банків	1510	5496	36703	64282
Інші довгострокові зобов'язання	1515			41985
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	5496	36703	106267
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	14300	14400	227271
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	8847	32601	112757
за товари, роботи, послуги	1615	323223	567836	950903
за розрахунками з бюджетом	1620	22073	17436	23738
за у тому числі з податку на прибуток	1621	20015	13716	18701
за розрахунками зі страхування	1625	2287	3527	4537
за розрахунками з оплати праці	1630	8440	14285	27602
за одержаними авансами	1635	5810	7035	10892
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	156482	131641	
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	98638	108927	48805
Усього за розділом III	1695	640100	897688	1406505
Баланс	1900	1143154	1834338	2733490

Зведені дані звіту про фінансові результати ТОВ «Даліс Аутомотів
Груп» за 2022-2024 роки, тис. грн.

Стаття	Код рядка	2022	2023	2024
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3334901	5108879	6135550
Чисті зароблені страхові премії	2010			
Премії підписані, валова сума	2011			
Премії, передані у перестраховання	2012			
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013			
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014			
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2501683	3987411	4800301
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070			
Валовий: прибуток	2090	833218	1121468	1335249
Валовий: збиток	2095			
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105			
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110			
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111			
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112			
Інші операційні доходи	2120	96619	143870	29972
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121			
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122			
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130			
Адміністративні витрати	2130	176688	193312	118959
Витрати на збут	2150	412689	653998	814185
Інші операційні витрати	2180	87077	99367	
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181			
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182			

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	253383	318661	432077
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	60	165	426
Інші доходи	2240	1794	4266	
Дохід від благодійної допомоги	2241			
Фінансові витрати	2250	2045	12008	56258
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270			
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275			
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	253192	311084	376245
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	45581	56022	67731
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	207611	255062	308514
Чистий фінансовий результат: збиток	2355			

Матеріальні затрати	2500	58067	83585	95917
Витрати на оплату праці	2505	296927	347546	289397
Відрахування на соціальні заходи	2510	39563	47476	73800
Амортизація	2515	30881	57432	126168
Інші операційні витрати	2520	250990	409806	444363
Разом	2550	676428	945845	1029645